

PRESEKI 6

GLASILO TEMELJNIH ORGANIZACIJ ZDRUŽENEGA
DELA GOZDNEGA GOSPODARSTVA B L E D

SREČNO 1979

Običajno ob pričetku novega leta pregledamo in ovrednotimo opravljene naloge. Ponavadi ocenjujemo delovne uspehe na splošno, kot uspehe delovne organizacije v celoti. Želimo pa, da bi bila prelomnica leta tudi priložnost, ko naj bi se sleherni član kolektiva ozrl nazaj, na svoje minulo delo, ter ocenil svoj lastni prispevek k skupnemu uspehu.

Vse leto smo si prizadevali za uresničevanje novih družbeno ekonomskih odnosov, katerih bistvo opredeljuje zakon o združenem delu. Kljub naporom in že doseženim uspehom pri uresničevanju te naloge še ne moremo biti povsem zadovoljni. S problemi se srečujemo zlasti pri oblikovanju in sprejemanju samoupravnih aktov, kot tudi pri doslednjem izvajanju njihovih določil. Zato bo tudi v prihodnjem letu ena naših glavnih nalog nadaljnje uresničevanje novih družbeno ekonomskih odnosov.

Za nami sta kongres sindikatov Slovenije in Jugoslavije. Te razprave so bile v bistvu namenjene ne položaju delavca v združenem delu, ter v povezavi s tem razvoju novih samoupravnih družbeno ekonomskih odnosov, ter razvoju družbeno političnega sistema samoupravljanja. Na podlagi sprejetih sklepov se bomo v prihodnje z vso vnemo lotili nalog, ki smo jih določili s kratkoročnimi in dolgoročnimi programi.

Zavedati se moramo, da je uresničevanje novih družbeno ekonomskih odnosov in dosleden ter vsestranski razvoj samouprave

organiziranosti, predvsem samoupravnega planiranja in medsebojne povezanosti na osnovi dohodkovnih odnosov pogoj za dobre medsebojne odnose med TOZD-1, kar prav gotovo pozitivno vpliva na poslovne uspehe naše OZD.

Vsem delavcem v TOZD-ih, te-

meljni organizaciji kmetov kooperantov in delovne skupnosti skupnih služb v okviru OZD GG Bled kot tudi njihovim družinam želimo v letu 1979 obilo uspeha tako v poslovnem kot osebnem življenju.

Konferenca
OOS GG Bled

devetmesečno poslovanje

Uspešnost poslovanja temeljnih organizacij v gozdarstvu je močno odvisna od izvršenega plana in od gibanja cen za lesne proizvode. Ker sta oba pokazatelja ugodna, izkazujejo temeljne organizacije gozdarstva dober poslovni uspeh po devetmesečnem periodičnem obračunu. Temeljna organizacija kooperantov je uspešna kljub temu, da z oddajo rahlo zaostaja za dinamiko planiranja oddaje po mesecih, predvsem zaradi višjih prodajnih cenah kot so bile planirane in zaradi dohodka, ki ga je ta organizacija dosegla s presortiranjem in z dodelavo odkupljenega lesa. Odkar sestavljamo plan po temeljnih organizacijah, imata letos tudi TOZD gozdno gradbeništvo in avtoprevozništvo pogoje, da dosežeta ugoden poslovni uspeh, če izpolnjujeta planirane delovne obveznosti. Ugoden poslovni uspeh pa je vsekakor tudi odraz dobrega dela delavcev in dobrih poslovnih odločitev v organiziranju proizvodnega procesa.

Vse temeljne organizacije so sicer dosegle ugodne poslovne uspehe, vendar se ti razlikujejo po TOZD. Različen poslovni uspeh pa ni le odraz boljšega ali slabšega dela, ampak v precejšnji stopnji tudi planiranja. S plani temeljnih organizacij ne predvidimo samo pridobivanja in razporejanja dohodka te temeljne organizacije, ampak določamo tudi dohodkovne odnose med temeljnimi organizacijami. Zaradi tega je planiranje dohodka pri sedanji organiziranosti delovne organizacije mnogo zahtevnejše kot v času celovite delovne organizacije z ekonomskimi enotami. Zaradi pomanjkljivosti planov ne smemo biti nestrpni in si moramo prizadevati, da bi na osnovi ugotovitev iz periodičnih obračunov sprejemali odločitve za drugačne odnose v planu in za korekcije samih planov.

Pri devetmesečnem obračunu ugotavljamo, da so pravilne tiste ugotovitve o pomanjkljivosti plana, ki smo jih navedli v poročilu o polletnem poslovanju. Na-

dalje ugotavljamo, da je planirani dohodek pri vseh organizacijah prenizek. Če bi realno planirali dohodek, bi lahko tudi ugotovili del dohodka po 12. členu zakona o gozdovih in ga vnesli v plan. Ker je doseženi dohodek pri temeljnih organizacijah gozdarstva precej višji od planiranega, moramo izračunati dohodek iz izjemnih ugodnosti. Ker se za ta del dohodka zmanjšuje čisti dohodek temeljne organizacije, izračunani čisti dohodki TOZD gozdarstva niso v enakopravnem razmerju s čistim dohodkom tistih TOZD, ki ne morejo ugotavljati dohodka po členu 12. V boljšem položaju kot smo predvideli s planiranimi dohodkovnimi odnosi se ob obračunih pojavita predvsem delovna skupnost skupnih služb in TOZD gozdno avtoprevozništvo.

Iz nerealno nizko planiranega dohodka izhaja tudi izračunavanje obveznosti za delovno skupnost skupnih služb, ker je ta določena z odstotkom dohodka. DS mora višek prihodka v delu, ki presegajo priznane potrebe delavcev v delovni skupnosti, vrniti temeljnim organizacijam, vendar zneska le-te zaradi predpisov o plačani realizaciji ne bodo štela v prihodek.

Nadalje ugotavljamo, da planska merila za razporejanje prihodka od prodaje lesa niso tako dobra, da bi v zadovoljivi meri zagotavljala razporejanje prihodka po delovnih prispevkih. Dobra niso predvsem zaradi tega, ker podatkov za proizvodnjo - finančni plan za naslednje leto ne pripravljamo pravočasno in služba nima časa za kvalitetno razporejanje posameznih vrst stroškov na stroškovne nosilce, oziroma na posamezne vrste realizacije.

Finančno - proizvodni plan za TOZD avtoprevozništvo je bil sestavljen na osnovi stroškovnih postavk, ki niso bile zadosti preverjene. Rezultat te temeljne organizacije je poleg prizadevanja delavcev tudi odraz te pomanjkljivosti in že opisane pomanjkljivosti, da pri TOZD gozdarstvo ni planiran del dohodka iz izjemnih ugodnosti.

Jože Legat

KAZALCI ZA IZKAZOVANJE REZULTATOV DELA DELAVCEV IN TEMELJNIH ORGANIZACIJ ZDRUŽENEGA DELA 1. - 9. 1978

		Bohinj	Pokljuka	Jesenice	Radovljica	Gradb.	Transport	TOK	Delov. skup.	GG
1. Dohodek na delavca	1.-9.1977	203.694	147.576	115.038	139.696	92.355	130.087	5.080.792	88.873	145.660
	plan 1978	306.126	247.797	170.626	194.956	175.669	204.114	1.719.580	140.569	231.056
	real. 1.-9.1978	280.693	217.193	161.538	153.955	135.146	183.974	2.642.599	108.914	204.577
2. Dohodek v primerjavi s popreč. uporablj. sred.	1.-9.1977	23,33 %	35,16 %	34,64 %	31,79 %	59,59 %	14,19 %	21,57 %	47,30 %	28,15 %
	plan 1978	39,86 %	60,63 %	62,00 %	57,63 %	79,08 %	41,99 %	26,16 %	101,30 %	46,63 %
	real. 1.-9.1978	30,49 %	43,66 %	45,05 %	31,07 %	42,11 %	29,78 %	20,39 %	34,11 %	33,57 %
3. Čisti dohodek na delavca	1.-9.1977	105.324	79.936	82.178	110.283	80.475	84.173	835.417	83.762	88.849
	plan 1978	136.860	126.760	117.771	133.685	123.284	131.912	819.000	124.754	161.989
	real. 1.-9.1978	116.801	99.974	102.242	101.188	97.193	121.780	693.290	101.141	109.500
4. Akumulacija v primerjavi z doh.	1.-9.1977	15,75 %	17,63 %	11,73 %	18,68 %	12,20 %	6,87 %	8,75 %	-	10,54 %
	plan 1978	10,40 %	9,33 %	10,19 %	12,31 %	10,00 %	10,13 %	5,34 %	-	8,06 %
	real. 1.-9.1978	6,58 %	3,91 %	5,98 %	4,88 %	3,49 %	11,83 %	16,33 %	-	6,41 %
5. Akumulacija v primerjavi s ČD	1.-9.1977	30,46 %	32,54 %	16,42 %	26,02 %	14,01 %	10,62 %	53,22 %	-	17,29 %
	plan 1978	23,26 %	18,23 %	15,61 %	17,95 %	14,25 %	13,74 %	34,82 %	-	16,47 %
	real. 1.-9.1978	15,81 %	8,50 %	9,45 %	7,42 %	4,85 %	17,87 %	62,25 %	-	11,98 %
6. Akumulacija v primer. s popr. uporablj. sred.	1.-9.1977	3,67 %	6,20 %	4,06 %	5,94 %	7,27 %	1,31 %	1,89 %	-	3,14 %
	plan 1978	3,73 %	4,80 %	5,41 %	6,11 %	6,33 %	3,75 %	1,40 %	-	3,70 %
	real. 1.-9.1978	2,01 %	1,71 %	2,46 %	1,73 %	1,47 %	3,52 %	3,38 %	-	2,15 %
7. OD in sred. za skup.p.na del.	1.-9.1977	69.944	66.823	65.852	71.005	66.253	72.059	375.423	80.510	70.353
	plan 1978	104.408	103.907	99.944	109.791	106.063	110.473	263.560	128.984	108.998
	real. 1.-9.1978	92.585	85.978	87.563	88.301	87.076	94.231	250.089	95.177	90.796
8. Čisti OD na del.	1.-9.1977	45.417	43.484	42.493	46.091	42.814	47.000	84.995	53.059	45.447
	plan 1978	73.322	72.405	68.358	76.411	75.390	76.828	121.119	85.090	74.895
	real. 1.-9.1978	59.341	54.981	55.911	56.720	56.752	61.087	96.313	65.493	58.479
9. Popreč. uporablj. sred. na delavca	1.-9.1977	873.237	419.796	332.051	439.397	154.986	683.163	23.554.274	102.774	489.011
	plan 1978	767.943	408.708	275.207	338.316	222.149	486.046	6.572.998	138.769	495.540
	real. 1.-9.1978	920.666	497.470	392.296	495.486	320.958	617.778	12.763.576	185.014	609.385
10. OD in SSP v pri- merjavi s ČD	1.-9.1977	66,41 %	83,60 %	80,13 %	70,80 %	82,33 %	85,61 %	44,94 %	96,12 %	79,18 %
	plan 1978	74,92 %	81,97 %	84,86 %	82,13 %	86,03 %	83,75 %	29,75 %	95,88 %	86,06 %
	real. 1.-9.1978	79,27 %	86,00 %	85,64 %	87,26 %	89,50 %	77,38 %	36,07 %	94,10 %	82,92 %
11. Akumulacija in AM glede na poprel. uporablj. sredstva	1.-9.1977	7,63 %	9,38 %	6,47 %	7,28 %	14,30 %	5,10 %	4,41 %	5,70 %	7,41 %
	plan 1978	19,44 %	10,35 %	9,77 %	9,22 %	16,62 %	13,97 %	4,58 %	11,70 %	9,68 %
	real. 1.-9.1978	6,44 %	5,70 %	5,26 %	3,50 %	7,39 %	10,28 %	5,43 %	5,61 %	6,18 %
12. Celotni prihodek v od- nosu na porabl. sred.	1.-9.1977	2,80	2,64	3,12	3,02	1,65	1,79	1,21	2,82	2,01
	plan 1978	3,01	3,05	3,93	3,52	1,81	2,01	1,17	2,56	2,38
	real. 1.-9.1978	3,18	2,80	4,09	3,27	1,89	2,22	1,22	2,75	2,14

GOZDNO GOSPODARSTVO BLEJ

PREGLED POSLOVANJA PO TOZD - GOZDNEGA GOSPODARSTVA BLEJ V ČASU OD 1/1 do 30/11-1978

	Bohinj	Pokljuka	Jesenice	Radovljica	Gradben.	Avtoprev.	TOK	DS Sk. sl.	Sk. GG Bled	I-IX/77
Planirana oddaja v m3	38.700	39.100	10.400	4.600	- tkm	2.952.664	51.400	-	144.200	132.100
Doseženo I-IX/78 m3	30.034	30.815	8.735	3.676	-	2.548.120	36.818	-	110.078	103.050
% doseganja plana	77,6 %	78,8 %	84,0 %	79,9 %	-	86,3 %	71,6 %	-	76,3 %	78,0 %
Prehodne zaloge 1/1-1978	9.442	4.573	3.084	368	6.809	296.178	2.544	-	20.011	18.196
Prehodne zaloge 30/9-1978	12.296	8.839	4.265	466	-	-	2.576	-	28.442	20.374
Vrednost preh. zalog 30/9-78	1.038.766	1.561.851	353.526	39.107	10.369	192.518	1.797.084	-	4.933.221	3.136.507
Planirani celotni prihodek	49.062.200	44.589.400	20.596.300	10.619.400	25.085.000	23.972.200	57.791.800	14.079.700	245.796.000	
Doseženi prihodek I-IX/78	39.324.167	37.815.445	16.887.888	7.316.867	17.265.634	18.772.685	43.683.754	10.094.416	190.748.638	
% doseganja plana	80,2 %	84,8 %	82,0 %	68,9 %	68,8 %	78,3 %	75,6 %	71,2 %	77,6 %	
Doseženi prihodek I-IX/77	30.709.559	28.035.296	13.041.525	6.896.752	16.217.137	12.086.538	29.671.788	9.090.271	145.748.866	
Planirani materialni str.	16.306.200	14.606.000	5.240.000	3.016.100	13.842.200	11.929.500	49.193.900	5.505.000	119.638.900	
Doseženi mat. str. I-IX/78	12.377.614	13.489.852	4.126.359	2.236.367	9.156.904	8.470.163	35.755.957	3.368.493	88.569.491	
% doseganja plana	75,9 %	92,4 %	78,7 %	74,1 %	66,2 %	71,0 %	72,7 %	61,2 %	74,0 %	
Doseženi mat. str. I-IX/77	17.348.373	17.141.259	5.618.677	2.922.502	9.844.635	6.764.518	28.545.963	3.224.628	91.410.555	
Planirani dohodek	32.755.500	29.983.400	15.356.300	7.603.300	11.242.800	12.042.700	8.597.900	8.574.700	126.157.100	
Doseženi dohodek	26.946.553	24.325.592	12.761.529	5.080.500	8.108.731	10.302.521	7.927.797	6.425.924	101.879.147	
% doseganja plana	82,3 %	81,1 %	83,1 %	66,8 %	72,1 %	85,6 %	92,2 %	74,9 %	80,8 %	
Doseženi dohodek I-IX/78	13.361.189	10.894.037	7.422.848	3.974.249	6.372.502	5.322.019	1.125.825	5.865.643	54.338.312	
Amortizacija po stopnjah iznad minimalne	509.177	241.147	82.030	32.649	248.026	508.777	-	122.326	1.744.132	
Del doh. za DS Sk. službe	2.869.039	2.674.653	1.133.126	515.163	1.052.513	1.194.688	628.670	-	10.067.852	
Biološka amortizacija	4.378.322	4.715.782	1.155.345	495.813	-	-	4.520.322	-	15.265.584	
Del dohodka za izr. pog. posl.	3.574.410	2.645.040	-	-	-	-	-	-	6.219.450	4.043.868
Doh. po čl. 12 Zakona o goz.	1.383.206	983.412	1.018.032	161.787	-	-	-	-	3.546.437	1.120.000
Druge obveznosti iz dohodka	3.019.470	1.868.416	1.295.856	535.898	970.582	1.779.403	698.937	336.271	10.504.833	
Planirani ČD	14.644.000	15.338.000	10.599.400	5.213.700	7.890.200	7.782.800	1.317.800	7.610.000	70.395.900	
Doseženi ČD	11.212.929	11.197.142	8.077.140	3.339.190	5.837.610	6.819.653	2.079.868	5.967.327	54.530.859	
% doseganja plana	76,6 %	73,0 %	76,2 %	64,0 %	74,0 %	87,6 %	157,8 %	78,41%	77,5 %	
Doseženi ČD I-IX/77	10.216.113	9.432.421	6.327.686	3.309.351	5.552.792	4.376.973	835.417	5.548.306	45.999.056	
Akontacije OD v breme ČD	7.438.104	8.179.338	5.867.108	2.492.285	4.525.383	4.553.230	384.627	5.131.261	38.571.336	
Stan. prisp. v breme ČD	491.430	551.936	357.245	159.704	299.155	292.281	23.135	338.810	2.513.696	
ČD za razporeditev	3.283.395	2.465.868	1.852.787	687.201	1.013.072	1.974.144	1.672.106	497.256	13.445.827	
Naknadna delitev OD	700.033	617.679	442.887	181.658	339.063	338.143	28.141	388.892	3.036.496	
Rezervni sklad	673.664	608.140	319.038	127.012	202.718	257.563	198.194	-	2.386.329	
Sklad skupne porabe-drugo	810.183	896.002	646.366	257.645	390.972	417.439	349.282	108.363	3.876.252	
Za poslovni sklad-skupaj	1.099.515	344.047	444.497	120.886	80.319	960.999	10.096.439	-	4.146.752	
Planirani odnos OD : ČD	0,745	0,798	0,826	0,801	0,837	0,823	0,652	0,966	0,813	
Doseženi brez nakn. delitve	0,662	0,730	0,728	0,727	0,775	0,668	-	0,860	-	
Neplačana realizacija	297.902	640.303	216.135	147.312	41.794	84.988	58.364	1.905.176	3.391.974	

KVALIFIKACIJSKI SVET INKUBATORIA REŠENJAVALA DELAVI DEJAVNEGA IN JAVNEGA SEKTORJA OBMOČJA POSREDOVANJA DEJAVI 1 - 3 1918

PILNOSTI KONTROLIRANJE SEKTOR

GOZDNO-GOSPODARSTVO BLEJ

PLAN GOSPODARJENJA 1979

Približujemo se zaključku poslovnega leta 1978, ki bo po informativnih podatkov o obsegu poslovanja uspešno zaključeno. Količinsko sprejete plane bomo dosegli na posameznih področjih celo presegli. To velja predvsem za proizvodnjo in prodajo gozdnih sortimentov, ki predstavljajo glavni neposredni in posredni vir dohodka vseh TOZD gozdarstva in TOK.

Ker bomo po novem letu nadaljevali z gospodarjenjem in poslovanjem, moramo tudi vedeti, kakšne so naše naloge za gospodarsko leto 1979.

Kot je znano, so gozdnogospodarski načrti in po njih sestavljen srednjeročni plan 1976-1980 osnove, po katerih sestavljamo letne plane gospodarjenja. Prav tako ni nič novega, da kot prvo predvidimo obseg tehnične gozdne proizvodnje, to je proizvodnjo in prodajo gozdnih sortimentov; na osnovi njihovega obsega pa sloni več ali manj obseg vseh ostalih dejavnosti.

Obseg tehnične gozdne proizvodnje kakor tudi obseg biološke gozdne proizvodnje - gojitvenih del je bil dogovorjen že v mesecu juniju 1978. Na tej osnovi smo za vsa ta dela tehnično pripravili proizvodnjo po vseh delovnih fazah in po posameznih deloviščih. Danes pa že pripravljamo proizvodno finančne plane vsake posamezne TOZD in TOK na osnovi podatkov omenjene tehnične priprave.

V tem sestavku navajamo količinske osnove poslovanja v letu 1979 po posameznih dejavnostih:

1. TEHNIČNA GOZDNA PROIZVODNJA

Blagovna proizvodnja

Družbeni gozd			neto m3
TOZD	iglavci	listavci	skupaj
Bohinj	36.100	4.600	40.700
Pokljuka	36.100	1.800	37.900
Jesenice	9.500	1.500	11.000
Radovljica	3.900	1.100	5.000
GG Bled	85.600	9.000	94.600
plan 1978	83.700	8.700	92.400

Zasebni gozd			neto m3
TOK, o.e.	iglavci	listavci	skupaj
Bohinj	10.200	400	10.600
Pokljuka	8.700	500	9.200
Jesenice	15.000	1.100	16.100
Radovljica	17.300	2.000	19.300
TOK	51.200	4.000	55.200
plan 1978	47.800	3.600	51.400

VSE SKUPAJ

Bohinj	46.300	5.000	51.300
Pokljuka	44.800	2.300	47.100
Jesenice	24.500	2.600	27.100
Radovljica	21.200	3.100	24.300
GG Bled	136.800	13.000	149.800
plan 1978	131.500	12.300	143.800

PRODAJA

Družbeni gozd					neto m3
Sortimenti	TOZD Bohinj	TOZD Pokljuka	TOZD Jesen.	TOZD Radovlj.	Skupaj
<u>Iglavci</u>					
Hlodi R	1.000	1.000	-	-	2.000
Hlodi za žago	24.200	24.000	6.500	2.500	57.200
Celulozni les	3.600	3.600	1.400	600	9.200
Jamski les	100	100	100	-	300
Drogi in jambori	1.500	1.500	100	100	3.200
Ostali tehn. les	3.100	3.900	1.400	700	9.100
Les za tramiče	2.600	2.000	-	-	4.600
Late	-	-	-	-	-
SKUPAJ	36.100	36.100	9.500	3.900	85.600
plan 1978	34.200	37.200	8.900	3.800	84.100

Listavci

Hlodi za žago	1.800	600	300	400	3.100
Jamski les	400	200	200	100	900
Drva	2.400	1.000	1.000	600	5.000
SKUPAJ	4.600	1.800	1.500	1.100	9.000
plan 1978	4.500	1.900	1.500	800	8.700

VSE SKUPAJ	40.700	37.900	11.000	5.000	94.600
plan 1978	38.700	39.100	10.400	4.600	92.800

Zasebni gozd - TOK

Sortimenti	O.e. Bohinj	O.e. Pokljuka	O.e. Jesenice	O.e. Radovljica	Skupaj TOK
Iglavci					
Hlodi R	-	-	-	-	-
Hlodi za žago	7.000	6.000	10.000	12.000	35.000
Celulozni les	2.000	1.600	3.700	3.500	10.800
Jamski les	100	100	100	100	400
Drogi in jambori	-	-	-	-	-
Ostali tehn. les	700	1.000	1.200	1.700	4.600
Les za tramiče	400	-	-	-	400
Late	-	-	-	-	-
SKUPAJ	10.200	8.700	15.000	17.300	51.200
plan 1978	9.500	7.700	14.200	16.400	47.500

Listavci

Hlodi za žago	400	500	1.000	1.700	3.600
Jamski les	-	-	100	300	400
Drva	-	-	-	-	-
SKUPAJ	400	500	1.100	2.000	4.000
plan 1978	200	500	900	2.000	3.600
VSE SKUPAJ	10.600	9.200	16.100	19.300	55.200
plan 1978	9.700	8.200	15.100	18.400	51.400
DG + ZG	51.300	47.100	27.100	24.300	149.800
plan 1978	48.400	47.300	25.500	23.000	144.200

2. BIOLOŠKA GOZDNA PROIZVODNJA - GOJENJE GOZDOV

Družbeni gozd

Vrsta del		TOZD Bohinj	TOZD Pokljuka	TOZD Jesenice	TOZD Radovljica	Skupaj
Obnova	ha	11,20	9,50	12,04	0,80	33,54
	ur	2.150	1.782	2.262	118	6.312
Nega	ha	311,00	329,74	171,70	72,60	885,04
	ur	8.508	9.595	5.195	2.485	25.783
Varstvo, urejanje, melioracije	ur	3.402	10.313	7.314	1.526	22.555
SKUPAJ	ur	14.060	21.690	14.771	4.129	54.650
plan 1978	ur	13.686	17.101	16.959	4.915	52.661

Zasebni gozd - TOK

Vrsta del		O.e. Bohinj	O.e. Pokljuka	O.e. Jesenice	O.e. Radovljica	Skupaj TOK
Obnova	ha	7,50	9,90	9,07	6,00	32,47
	ur	1.440	1.900	1.718	1.115	6.173
Nega	ha	70,90	85,10	146,70	198,20	500,90
	ur	1.904	2.679	4.430	7.037	16.050
Varstvo, urejanje, meliorac.	ur	711	2.166	3.987	3.846	10.710
SKUPAJ	ur	4.055	6.745	10.135	11.998	32.933
plan 1978	ur	3.860	7.567	10.565	12.096	34.088
DG + ZG	ur	18.115	28.435	24.906	16.127	87.583
plan 1978	ur	17.546	24.668	27.524	17.011	86.749

3. GOZDNO AVTOPREVOZNIŠTVO IN MEHANIČNA DELAVNICA

Obseg dela gozdnega avtoprevoznitstva je tesno povezan z obsegom prodaje gozdnih sortimentov.

V letu 1979 je predvidena proizvodnja in prodaja 149.800 m³ gozdnih sortimentov iglavcev in listavcev v obeh sektorjih lastništva. Gozdni posestniki prepelejo na krajših razdaljah sami letno ca 7.000 m³. Zato bo v letu 1979 znašala količina lesa, ki jo je treba prepeljati s kamioni, okroglo 143.000 m³. S sedanjimi kapacitetami voznega parka je možno prepeljati 153000 m³. Za razliko bo potrebno poiskati prevoze pri drugih gozdnih gospodarstvih v Sloveniji.

Delo mehanične delavnice je vezano na popravila in vzdrževanje celotne mehanizacije pri delovni organizaciji GG Bled.

Mehanizacije, ki jo je potrebno vzdrževati:

- prevozne kapacitete:

- 19 kamionov za prevoz lesa
- 2 kamiona prekucnika
- 35 terenskih vozil in kombiji
- 11 osebnih vozil
- 3 avtobusi

- gozdna mehanizacija:

- 296 motornih žag
- 6 traktorjev zgibnikov
- 16 traktorjev goseničarjev
- 6 traktorjev kolesarjev IMT
- 7 g. žičnih spr. naprav
- 1 nakladalec
- 2 nakladalca VOLVO

- ostala dela ter usluge gozdnim posestnikom

- občasna popravila na MSL v Bohinjski Bistrici.

4. GOZDNO GRADBENIŠTVO

Ker še ni sprejet plan investicij, smo skušali grobo oceniti vrednosti del za TOZD gozdno gradbeništvo v letu 1979:

gradnja gozdnih cest	17.500.000 din
vzdrževanje gozdnih cest	1.150.000 din

gradnja vlak	4.350.000 din
razno	2.000.000 din
SKUPAJ	25.000.000 din

Ni še dogovorjeno, katere gozdne ceste bomo gradili v letu 1979. Za leto 1979 in 1980 smo pripravili - projektirali in dobili potrebno gradbeno dokumentacijo za sledeče gozdne ceste:

TOZD Bohinj

1. G. c. Lome - Ročevnica	2,9 km
2. G. c. Voje - Pl. Blato	4,0 km
	<u>6,9 km</u>

TOZD Pokljuka

1. G. c. Rudno p. - Miščovc	1,1 km
2. G. c. Odd. 87 - 74 Pokljuka	3,7 km
3. G. c. Ravne - Zakop	4,2 km
4. G. c. Stara Pokljuka	3,0 km
5. G. c. Goše - Meja dolina	3,7 km
6. G. c. Za Klekom - Radovna	5,8 km
	<u>21,5 km</u>

TOZD Jesenice

1. G. c. Hrušenska pl.	<u>6,7 km</u>
------------------------	---------------

SKUPAJ	35,1 km
--------	---------

=====

5. UREJANJE GOZDOV

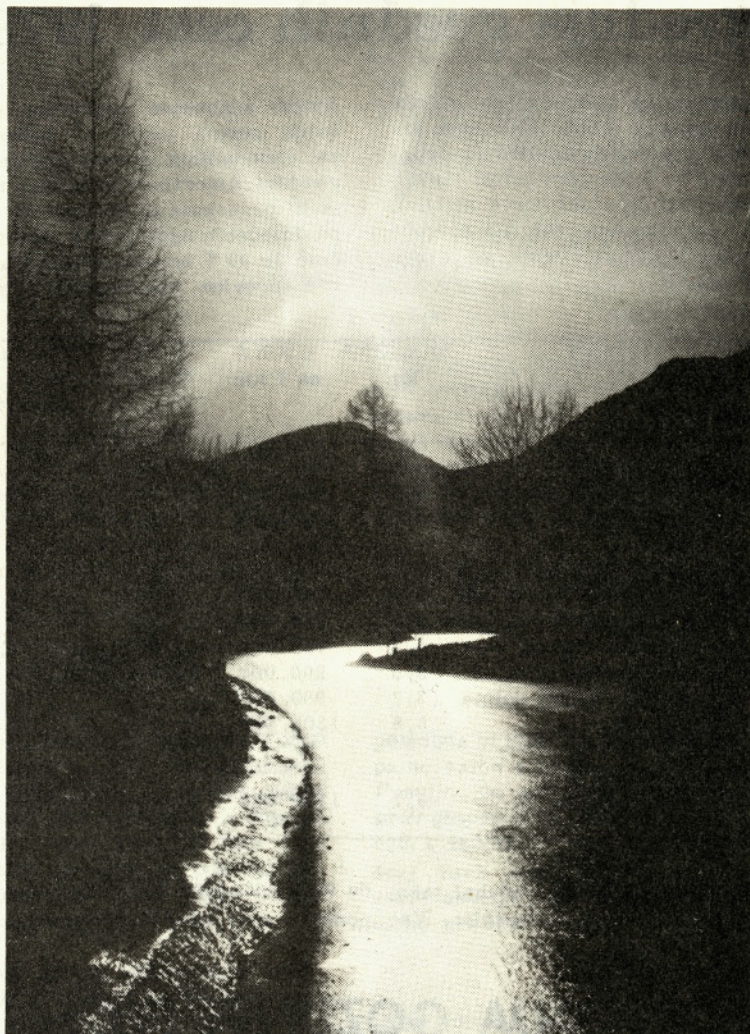
V letu 1979 so predvidena ureditvena dela na področju gospodarske enote Radovljica - desni breg Save na površini:

5042 ha gosp. gozdov
<u>314 ha varovalnih gozdov</u>
5356 ha gozdov SKUPAJ

Za terensko delo pri zbiranju podatkov za sestavo načrta bo potrebno 962 dnin.

6. PROJEKTIRANJE GOZDNIH CEST

V letu 1979 je predvidena izdelava projektov za gozdne ceste kot priprava za gradnjo v naslednjih letih. Izdelani bodo projekti za 25-30 km cest.

Sončna cesta - Foto V.I

Mehanizirano skladišče je založeno - V.I.

gradnja gozdnih cest 1979 ~ 80

Zanima me gospodarnost naložb pri gradnji cest. Zato sem izdelal preprosto analizo iz programa v letošnjem juliju (1978). Rezultati so tako presenetljivi, da sem se vprašal: ali mogoče delamo gozdne ceste za druge namene?

Avtor elaborata ugotavlja: sedanja cestna mreža ne zadošča za ekonomično gospodarjenje z gozdovi. Amortizacijska doba naj ne bi presegala 30 let. Ceste so po določenih ugotovitvah izkoriščene le 30 % za neposreden prevoz surovine, ostalo pa med dru-

gim tudi za nego in varstvo gozdov. Vprašujem se: ali je sedanje zbiranje sredstev za gradnjo prometnic ugodno? Biološki skladi so bogati, za prometnice pa je stiska. Upam, da bomo o tej temi še čitali.

Tek. št.	Objekt	DOLŽINA km	CENA na 1 km	POSEK letno na 1 km let- no - m3	Pocenitev na 1 m3 spravila din	Pocenitev na 1 km ceste v 20 letih din	Amortizirano v 20 letih
TOZD BOHINJ							
1.	G. c. Lome-Ročevnica	2,9	800.000	183	95	347.700	43 %
2.	G. c. Voje-pl. Blato	4,0	1145.000	573	155	1.776.300	155 %
TOZD POKLJUKA							
3.	G. c. Rudno p. - Miščovec	1,1	750.000	273	22	120.120	16 %
4.	G. c. Odd. 87-74 Pokljuka	3,7	960.000	103	31	63.860	7 %
5.	G. c. Ravne-Zakop	4,2	780.000	65	19	24.700	3 %
6.	G. c. Stara Pokljuka	3,0	900.000	375	116	870.000	97 %
7.	G. c. Goše-Medja dolina	3,7	990.000	180	87	313.200	32 %
8.	G. c. Za Klekom	5,8	1300.000	111	130	288.600	22 %
TOZD JESENICE							
9.	G. c. Hrušenska pl.	6,7	1200.000	156	130	405.600	34 %

Amortizacijo sem izračunal tako, da sem pocenitev spravila na m3 pomnožil s posekom v 20 letih in to delil s ceno investicije. Vse podatke sem vzel iz programa.

I. V

IZGRADNJA GOZDNIH PROMETNIC V LETOŠNJEM LETU

Ob neugodnem vremenu v prvi polovici letošnjega leta je TOZD gozdno gradbeništvo ob polletnem obračunu izpolnil svoje planske obveznosti le 33 %. Izredno lepo vreme v jesenskih mesecih nam je omogočilo, da bomo plan količinsko presegli, to se pravi, da bo zgrajeno z istimi finančnimi sredstvi več prometnic, kot smo načrtovali.

Podajamo pregled dograjenih gozdnih prometnic na dan 15/11-1978:

št.	Gozdna prometnica	Izkop	Utrditev
1.	Mali vrh - Šumijevka	4000 m	4000 m
2.	Belški talež - Pod zobom	3440	3440
3.	Braškarica - Bodlajka	-	3400
4.	Ljubenska gmajna	500	500
5.	Tatinc	-	1390
6.	Črni vrh	-	1900
7.	Gozdna cesta odd 82 - 86	-	4000
8.	Gozdna cesta odd 79 - 81	-	3800
9.	Oblakova planina - Tamar	-	1800
10.	Hrušica - odd 56	2500	500
11.	Planica - Planina pod Stolom	4000	4000
12.	Suhelj	2000	2000
13.	Jureževa planina	2700	-
14.	Kot	345	-
15.	Kot	345	-
16.	Mesnovc	800	-
17.	Mežakla	760	-
18.	Planski vrh	395	-
SKUPAJ		21.440 m	30.640 m

Iz preglednice je razvidno, da bo v tem letu narejenih okoli 25 km cest.

Strojna gradnja vlak

TOZD gozdarstvo Bohinj	14.310 m
TOZD gozdarstvo Pokljuka	7.630 m
TOZD gozdarstvo Jesenice	6.700 m
TOZD gozdarstvo Radovljica	6.415 m

SKUPAJ: 35.055 m

Strojna gradnja vlak je zelo draga. Skupino sestavljajo: buldožer, kompresor za pogon dveh vrtnih kladiv, miner, 4 vrtni, 2 ročni motorni kladivi Cobra - Pionjir in delovodja. Le-

tos smo delali s tremi takimi skupinami. Pokazalo se je, da morajo biti vlake "PRAVOČASNO" strasirane in les posekan ter spravljen s trase tako, da lahko naša TOZD organizira de-

lo. Letos se je večkrat primerilo, da trase niso bile pripravljene pravočasno in je cela grupa morala čakati na posek in spravilo. To je seveda povišalo stroške.

Da bi pocenili izgradnjo vlak, potrebuje naš TOZD strasirane trase vlak do oktobra prejšnjega leta. Trase si vodje priprave proizvodnje ogledajo, ocenijo kategorijo hribine in predvidijo potrebno število strojev in delavcev. Če je le možno, naj bi bil les na trasah v istem letu že posekan in spravljen. Tako je možna najboljša razporeditev delavcev in strojev.

Lakota Peter, dipl. ing.

sestali smo se v gozdu

Kakor povsod drugje tako smo tudi v gozdarstvu ujeti v hiter tempo življenja. Čas nas preganja, ko odkazujemo, ko pogozdujemo, ko pripravljamo obračune ali zbiramo razne podatke. Srečujemo se samo še na sestankih, kjer sklepamo, sprejemamo, se dogovarjamo, pa še takrat vse na hitro, ker se nam že mudi nekam drugam.

Prav zaradi vsega tega je bil študijski dan, ki smo ga pripravili poključki gozdarji prvo soboto v novembru na Mrzlem studencu, toliko bolj prijeten. Zbrali smo se vsi gozdarji naše TOZD, vabilu pa so se odzvali tudi tov. Košir, Klinar in Šolar iz skupnih služb.

Tema je bila pridobivanje lesa v letvenjaku. Tov. Podlogar je s sodelavci v odd. 58 e pripravil objekt z izdelanim gojitvenim in sečno pravilnim načrtom. Ob tem nam je nanizal probleme, na katere je naletel in tudi posamezne rešitve. Iz teh pa je izluščil posamezna vprašanja, na katere naj bi skupaj našli odgovore. Razgovor se je sukal predvsem okrog načrtovanja, porabe časa in stroškov, katere je tov. Podlogar zbral in bi bile lahko tudi že prvi začetek za nagrajevanja gozdarjev. Posebno zanimivo je bilo vprašanje o gostoti vlak v mladih sestojih in

način gradenj. Delavci TOZD gradbeni so prav tu preizkusili nov stroj, ki se je kar dobro obnesel. Razmišljanja o šopasti rasti in njeni vlogi so bila prav za nas gozdarje še posebej zanimiva, saj njene vloge verjetno ne poznamo dovolj.

Po terenskem ogledu se je v delavskem centru na Mrzlem studencu razvila razprava na te teme. Vsak bi bil rad kaj povedal, toda vsi nismo prišli na vrsto. Na koncu smo ugotovili, kako

potrebna bi bila takšna srečanja, pa ne samo v okviru ene TOZD. Pravijo, da več glav več ve, in prav gotovo bi na takšnih srečanjih z izmenjavo mnenj in izkušenj vsak nekaj pridobil. Zato smo sklenili, da ne bo ostalo samo pri tem srečanju.

Anton Donaval

Med drugim smo načeli tudi vprašanje o pomenu bukve v čistih sestojih smreke. O tem je ing. Košir povedal naslednje:

Ta bukev ne bo več opravljala svoje funkcije
Foto GG

Izrazito prevladujoč delež smreke v sestojih na Pokljuki je posledica dolgoletnega izrinjanja bukve iz teh sestojev, ki se žal še danes ni povsod končalo. Po vzoru nemške šole je bila v določeni dobi najbolj rentabilna podpora čistim, enodobnim sestojem, seveda ne upoštevajoč rizika pri visoko kvalitetni proizvodnji in ne meneč se za ostale funkcije gozda. Danes je gozdnogospodarski načrt pri gozdarjenju na Pokljuki jasno zastavljen: zmanjšati moramo nevarnost elementarnih katastrof z naslednjimi ukrepi:

1. mešanost drevesnih vrst primerna rastišču
2. skupinsko postopno gospodarjenje, da bi razbili enodobno velikopovršinsko zasnovo sestojev
3. zmanjšanje poškodb pri obnavljanju zaradi rdeče gnilobe.

Ključno vprašanje pri vseh naštetih ukrepih je vloga bukve in njeno vračanje v sestoj na Pokljuki. Vračanje bukve in drugih primernih listavcev je možno na dva načina:

- preko semenjakov oziroma s frontnim vračanjem bukve z robnih področij
- z umetnim vnašanjem s sadnjo.

Bukev in rastišču primerni listavci imajo glede na bivšo domovinsko pravico na Pokljuki mesto prav povsod, razen v depresijah, ki zaradi mraziščnih razmer izključujejo njihovo prisotnost. Že danes lahko opazimo da se takoj na robu hladnega "morja" zraka pojavljajo listavci, v kolikor jih ni opazilo "budno" oko etatno pridobitniškega gozdarja.

Mislím, da moramo ubrati naslednjo pot: zaščititi vse listavce, ki s svojo prisotnostjo jamčijo stabilnost sestojev, povečujemo pestrost in omogočajo vračanje listavcev na vsa primerna rastišča; poskusiti moramo tudi s sadnjo bukve, pa če se sliši še tako nemogoče za "iglaste" gozdarje na Gorenjskem.

Najboljši pokazatelj načrtne zaščite bukve je zelo nizek etat -

samo 35 bruto m³ letno. Na splošno velja, da je revir Kranjska dolina najbolj poklican, da omogoči vračanje bukve in jo primerno zaščiti. Toliko manj razumljivo je zato ravnanje z bukvijo v zadnjih nekaj letih, saj

je predvidena sečnja prekoračena skoraj za 100%, odkazilo pa je izrazito pridobitniško in to z zornega kota drv za stranke.

Košir Janez

Urejanje brežin je zamudno in drago delo.

Foto GG

informacija

V sklopu izgradnje cestnega karavanškega predora na Hrušici je tudi gradnja dovozne ceste od Dovjega do Kladja, kjer bo zgrajen prezračevalni jašek tunela. Globina jaška znaša ca 600 m. Dovozna cesta bo dolga ca 7 km in bo obenem odprla gozdno kmetijski predel med Dovjem in Hrušici v karavanškem pobočju. Cesto bo v celoti financirala republiška skupnost za ceste kot investitor tunela.

Gozdnemu gospodarstvu Bled je navedeni investitor ponudil kompletno izvedbo te ceste od projektov do izgradnje ter pripravo vse ostale dokumentacije, skratka kompletni "inženiring". Po izgradnji naj bi cesto prevzela TOZD Jesenice brezplačno v svoja osnovna sredstva.

Ponudba je za našo delovno organizacijo ugodna. Že smo se začeli pripravljati za izvedbo objekte. Sedaj zbiramo vse potrebne elemente za podpis pogodbe programskega dela celotne investicije. Vrednost kompletne inženiringa je ocenjena na 22.000.000 din.

Gradbena dela naj bi izvajal TOZD gradbeništvo v začetku spomladi leta 1979, ker je rok za dokončanje konec leta 1979. V tem primeru se moramo zavediti, da bodo kapacitete naših gradbenikov močno angažirane pri tem objektu in bo potrebno kako gozdno cesto na ostalem področju odložiti na kasnejši čas. O tem se bomo morali skupno dogovoriti.

Remec Franc

ekskurzija v Zg. Avstrijo

(Nadaljevanje)

Gozdno gojitvena problematika

Gozdno gojitveni primeri, ki so nam jih pokazali, so bili različni po strukturi, rastišču, lastništvu in stopnji intenzivnosti. Visoko donosni gozdovi v sredogorju so bili lahko dostopni zaradi razvite prometne mreže, težili so k naravnemu pomlajevanju, individualni negi in varstvu, prirastki so bili visoki. V težko dostopnih gorskih gozdovih so zaradi ekonomičnosti uvedli golosečnjo, nega je pomanjkljiva, izkoriščajo pa le glavni užitek. Opisal bom tri oblike gospodarjenja: golosečnje v državnih gorskih gozdovih, veleposestniški enodobni gozd v sredogorju in kmečki prebiralni gozd v nižinskem področju.

Golosečnje 2 - 3 ha so dovoljene samo v visokogorskem področju. Ker si goloseki sledijo podobno kot robna sečnja, so površine videti večje. Visokogorski gozdovi so večinoma državni. Očitno je, da je gradnja prometnic v še neodprtih predelih vključena v proizvodne stroške in morajo uporabljati visoko produktivno mehanizirano metodo, ki pa je uporabna samo za končne poseke. Vse površine pogozdijo. Nega se začne šele v letvenjaku, iglavce pa izrazito forsirajo. Gornja primera je bila na karbonatni podlagi. Cesta je bila zgrajena šele pred kratkim. V preteklih 50-tih letih na teh objektih niso gospodarili zaradi njihove zaprtosti.

Klasično enodobno gospodarjenje s smreko smo videli na silikatni podlagi v sredogorju. Veleposestnik s svojo gozdarsko službo pedantno teži k ekonomskim ciljem. Gozdovi so dovolj odprti: 40 m cest in 60 m vlak na 100 ha. Prva redčenja v letvenjaki so pretežno nizka. Uporabljajo šablono 2500 dreves na hektar (metoda vzorčne ploskve z vrstico). Tudi redčenje v drogovnjaku je le ukrep za reduciranje števila dreves. Izbira temelji na enakomernem razporedu. Enakomernost je izrazito poudarjena. Ko govorijo o mešanosti, trdijo, da je bukev neustrezen

ne kvalitete. Zato je niti ne planirajo nad 10 %. Jelki puščajo večji delež, če se naravno pomladi. Naravno pomlajevanje pa zelo ovira divjad. Zato vsepovsod ograjujejo z mrežami. Lupljenje v drogovnjaku preprečujejo z individualno zaščito s plastično mrežo (0,5 m - 2 m višine). Očitno je pomanjkanje naravne hrane za divjad. Pretvarjanja v skupinsko prebiralni gozd se bojijo zaradi rizika, ki bi nastal v fazi spreminjanja. Pomlajujejo z robno sečnjo.

Za kmečki prebiralni gozd na silikatni podlagi, ki smo si ga ogledali, je prevzel strokovno svetovanje dr. Kar. Požel je 300 m³/ha in prirastkom preko 9 m³ deluje stabilno v primerjavi s sosednjimi enodobnimi sestoji. Tudi tu je treba podmladek zaščititi z mrežo, da ga ne bi divjad uničevala.

Gozdno proizvodna problematika

Čeprav je bilo rečeno, da bo ekskurzija gojitvenega značaja, smo med potjo po Avstriji videli tudi dva zanimiva tehnološka dosežka.

Prvi dan so nam med potjo pri kraju St. Johann pokazali tako imenovani ERNTE ZUG. Naš požrtvovalni prevajalec je to prevedel v SISTEM ZA PRIDOBIVANJE LESA. Bistvo sistema je

v tem, da les v celoti obdelajo pred odvozom v nadaljnjo predelavo na žagarski obrat. Za to je potreben velik manipulativni prostor 2000 do 3000 m². Z materialom, ki so ga morali izkopati v ta namen, so nasuli 20 km cest. V celotnem sistemu je zaposlenih 20 ljudi. Stroj za lupljenje je premičen, komande pa so v starem avtobusu poleg stroja. Stroj ima pred lupilcem montirane nože za kleščenje in tako je dolžina oblovine, ki jo obdelujejo, lahko neomejena. Zato v gozdu drevje samo poderejo in prežagajo le predolge komade.

Deblo mora v stroj vedno z debelejším koncem naprej.

Za premik dolgega, neolupljenega in kratkega, že olupljenega lesa so na razpolago trije težki stroji. Les izmerijo ročno. Ko se ob stroju nabere dovolj lubja in vej, ga eden od strojev prenese na rob ceste in porine v frato.

Tako so predelali že 1800 m³ lesa, kar naj bi bilo dela za 5 dni. En tak ERNTE ZUG v enem letu predela 80.000 m³ lesa ali 4000 m³ na moža. Seveda je gospodarjenje v tem predelu ekstenzivno.

Pri veleposestniku v SANDL-u so nam demonstrirali zbiranje

Monokultura - Foto I. V.

lesa s traktorskim vitlom. Vitel vodijo brezžično. Napravo za vodenje ima traktorist na hrbtu, gumb za komando pa na pasu. Traktorist oziroma delavec hodi ob tovoru in če ta zadene na oviro, delavec spusti gumb in vlačilka popusti. S ponovnim pritiskom na gumb vitel ponovno požene. Na ta način rabijo delavca manj; to je posebno pomembno, če je delovna sila sorazmerno dražja od strojne naprave. Traktor je bil last delavca, elektronska naprava pa last veleposestnika. Poškodb v gostem drogovnjaku ni bilo videti. Z napravo so spravljali oblovinu na vlako. Za spravilo po vlaki pa so imeli zgibnik, ki je s čeljustmi naložil tovor in ga pritrdil s hidravličnim jarmom.

Podlogar Jože

ERNTÉ ZUG 1978 - Foto I. V.

programske osnove dolgoročnega razvoja Bohinja

(Odlomek)

Na Gorenjskem ne najdemo primera, kjer bi lahko domača lesna industrija v ceni svojih izdelkov valorizirala vrednost gozda v taki meri, kot samo v Bohinju. Dohodkovni odnosi med obema dejavnostima v Bohinju so nerazviti. Največji problem te nepovezanosti pa je nizka akumulativnost obeh dejavnosti. Kot primer najtesnejše povezave in dohodkovne povezanosti pa navajamo delovno organizacijo "Lesna" Slovenj Gradec. Najboljši rezultat povezanosti gozdarstva in lesne industrije je v tem, da je postala "Lesna" nosilec gospodarskega razvoja Mislinjske doline oziroma celotne slovenjegraške občine. Akumulacijo, ki jo ustvarjata gozdarstvo in lesna industrija v delovni organizaciji "Lesna" Slovenj Gradec, neposredno vlagajo v razvoj gostinstva, komunalne in turistične infrastrukture, v objekte športnih in ostalih družbenih dejavnosti. Tako kot je "Lesna" Slovenj Gradec zgradila na Kopah že 7 smučarskih vlečnic, dva gostinska objekta z restavracijo in ležišči, samopostrežno restavraci-

jo, odprt bazen, bungalove, sprehajalne poti z razgledišči, klopi za počitek, uredila preko 20 km smučarskih prog, 30 km cest s parkirišči, otroška igrišča, igrišča za tenis, rokomet in košarko, objekte za prirejanje piknikov in podobno, tako bi lah-

ko že zdavnaj na Kobli, Soriški planini ali na Pokljuki zgradilo gozdno in lesno gospodarstvo Bohinja.

Poleg vsega tega pa gozdno in lesno gospodarstvo v Slovenj Gradcu investira lastna

Zimsko krmljenje muflonov
FKK "DIANA" - Veber Ivan

sredstva v razvoj kmetijstva. V ta namen komunalno ureja kompletne vasi, zagotovi načrte za adaptacijo kmečkih poslopj v gostinske namene oziroma objekte (kmečki penzion) in opravlja propagandno in recepcijsko službo za vse objekte kmečkega turizma. Rezultati, ki so jih dosegli v zadnjih petih letih na področju turizma in kmetijstva, izhajajo iz načrtne in programsko usmerjene razvojne politike "Lesne", ki svoja in oplemenitenjena družbena investicijska sredstva vloga tudi v druge gospodarske in negospodarske dejavnosti. Možnosti za investiranje izven svoje osnovne dejavnosti izhajajo iz visoke akumulativnosti, ki jo pogojujejo nizki proizvodnji stroški in visoka stopnja predelave lesa.

Železniško gospodarstvo
Ljubljana

Inšpektor dela ogleduje na Mežaklji osebno varstveno
opremo traktoristov

Foto GG

plenum in posvetovanje zveze inženirjev in tehnikov gozdarstva in lesarstva SR Slovenije

V Portorožu smo se v začetku novembra zbrali gozdarji in lesarji iz vse Slovenije na plenumu in posvetovanju, ki je bilo združeno z družabnim srečanjem.

Na plenumu smo pregledali delo zveze in društev ter se seznanili s problematiko strokovnih revij in sprejeli sklep o novi višji naročnini, ki bo znašala 150 din za člane DIT. Podeljene so bile tudi diplome častnim in zaslužnim članom zveze, Z našega področja sta diplome častnega člana prejela tov. Tolar Pavel in tov. Hočevar Jurij, dipl. ing.

Posvetovanje je imelo naslov "Aktualne družbenoekonomske naloge v gozdnem in lesnem

gospodarstvu". Referate s področja gozdarstva so pripravili ing. Marjan Trebežnik, dr. Winkler Iztok, dr. Franc Gašperšič in ing. Breznik Branko. Problematiko lesarstva pa so podali Alojz Leb, Mirko Tratnik in dr. Jože Kovač. Gradivo za posvetovanje je bilo objavljeno v posebni publikaciji, zato ga tu posebej ne navajam.

Iz naše DO je bila udeležba na posvetovanju zelo skromna, saj sta se ga udeležila predsednik in tajnik DIT in dva člana iz TOZD gozdarstvo Pokljuka. Glede na aktualnost obravnavane tematike bi bila zaželjena večja udeležba tudi iz ostalih TOZD.

Š. Z.

o temeljni vsebinski zasnovi in uredniški politiki

Svoboda obveščanja in pravica do obveščenosti sta temeljna pogoja samoupravljanja občana in delovnega človeka ... (Zakon o javnem obveščanju).

Konec preteklega leta smo sprejeli pravilnik o urejanju izdajateljskih razmer in izdajanju glasila, s katerim si delavci GG Bled zagotavljajo redne in objektivne informacije o družbeno-ekonomskem stanju OZD, o pravicah, obveznostih in odgovornostih delavcev v OZD, o delu in poslovanju enot in delu širše družbenopolitične skupnosti. Uredniški odbor dodaja za popestritev koristna strokovna sporočila, vzgoji so namenjena etična sporočila literarnega in likovnega področja, nekaj poizkusov je tudi na področju razvedrila in rekreacije.

Uredniški odbor je odgovoren za redno izhajanje glasila. Glavni

urednik naj bi vodil strokovno delo v zvezi z urejanjem gradiva. Prispevek, ki očitno krši zakonitost, zadrži. Odgovoren je svetu delovne organizacije, ki oblikuje temeljno vsebinsko zasnovno glasila in ocenjuje uredniško politiko.

Medsebojno obveščanje delavcev v združenem delu naj postane sredstvo za obvladovanje družbenih odnosov. Objavljanje sklepov je za samoupravno informiranje premalo. Uredniška politika naj omogoči delavcem, da bodo lahko vplivali na odločanje o delu in delitvi. Cenzura obvestil v mirnem času po zakonu ni dovoljena.

Določila pravilnika o urejanju in izdajanju glasila pomanjkljivo izpolnjujemo. Določiti bi morali minimalne obveznosti, kdo mora obveščati o posameznih poslovnih in samoupravnih zadevah, ki jih pravilnik našteva. Glasilo kot javna tribuna še ni zaživel, ker nismo naklonjeni iskreni in javni konfrontaciji. Marsikdo se skrije v svojo lupino lagodnosti. Naj pojasnim: avtor lahko zahteva od urednika, da zaščiti njegovo ime, če se čuti ogroženega. Samo sodišče lahko v takem primeru zahteva objavo imena avtorja.

Anonimni prispevki, pri katerih tudi urednik ne pozna izvora, ne morejo biti objavljeni.

Vse, kar je napisano naklepno iz najrazličnejših pobud in interesov, jemlje samoupravljalci in občani njegovo pravico do poštene in izčrpne obveščenosti (kodeks novinarjev Jugoslavije).

Urednik

Srnjad - FKK "DIANA" - Repinc Silvo

DELOVANJE ZK NA GG BLED

Na Gozdnem gospodarstvu Bled delujejo štiri osnovne organizacije ZK. TOZD gozdarstvo Bohinj, TOZD gozdarstvo Pokljuka in TOZD gozdarstvo Jesenice imajo svoje osnovne organizacije ZK. TOZD gozdno gradbeništvo, TOZD gozdarstvo Radovljica, TOZD avtoprevoznništvo in mehanične delavnice in DSSS imajo skupno osnovno organizacijo ZK.

Do formiranja skupne OO je prišlo v preteklosti zaradi premajhnega števila članstva v posameznih TOZD. Sedaj so posamezne OO člansko tako močne, da se bodo formirale v

lastne OO, kar bo omogočalo boljše delovanje, konkretnije reševanje problemov v posamezni TOZD. Po številu članstva je še vedno kritično v TOZD avtoprevoznništvo in mehanične delavnice. Šibka po številu članstva je OO TOZD gozdarstvo Bohinj, saj je v njej le 6 % komunistov.

Pregled članstva po OO in TOZD ter sprejemanje novih članov v zadnjih dveh letih:

OO ZK	TOZD	Štev. zaposlenih	Članov ZK		Novo sprej. člani v letih 1977/1978	Povečanje v %	Novo zaposleni (že kom.)	Povečanje članstva v primerjavi z letom 1976	
			abs.	%				abs.	%
Bohinj	Bohinj	99	6	6	-	-	-	-	-
Jesenice	Jesenice	62	7	11	1 (nepos.d.)	16	1	2	40
Pokljuka	Pokljuka	110	11	10	1 (nepos.d.)	10	-	1	10
ena OO	DSSS	56	15	27	2	15	1	3	25
	Radovljica	34	6	18	1	20	2	3	100
	gradbena	38	5	13	2 (oba nep.d.)	67		2	67
	avtoprevoz. in mehanič. delavnice	64	2	3	1 (nepos.d.)	100		1	100
SKUPAJ OO-DSSS, gradbena, avtop. in meh. del.									
	Radovljica	192	28	15	6 (3 nep.d.)	31		9	47
TOK		5	1						
Skupaj GG Bled		468	53	11	8 (5 nep.d.)	18	4	12	27

OPOMBA: TOK, ki šteje pet delavcev, ima le enega člana ZK, ki dela v OO Jesenice, sam TOK nima OO ZK.

Število zaposlenih je vzeto na dan 31/11-1978.

OO ZK, ki zajema DSSS, TOZD avtoprevoznništvo in meh. delavnice, TOZD gozdno gradbeništvo in TOZD gozdarstvo Radovljica, je sprejela v zadnjih dveh letih 6 novih članov, trije, ki so bili že preje člani ZK pa so se na novo zaposlili. Tako se je število članstva v tej OO povečalo za polovico v primerjavi z letom 1976.

Vse ostale OO so premalo delale za sprejemanje in pomlajevanje OO, saj OO Bohinj ni sprejela v teh dveh letih niti enega člana.

Zakaj toliko o sprejemanju novih članov?

Katerakoli organizacija, ki se ne pomlaja v organskem smislu, pomeni stagnacijo, stagnacija pa je v relativnem smislu nazadovanje. Ena izmed pomembnih nalog OO ZK je stalno pomlajevanje OO in tega se moramo zavedati tudi mi.

Vem, da je gozdarstvo specifična gospodarska dejavnost, da menjava zaposlenih ni tako pogosta kot v drugih gosp. panogah; toda kljub temu se da tudi

na tem področju veliko narediti.

Sam sem pred dvema leti prevzel funkcijo sekretarja v OO DSSS, TOZD gozd. gradbeništvo, TOZD gozdarstvo Radovljica, in TOZD avtoprevoznništvo in mehanične delavnice in se posvetil okrepitvi članstva v OO in po posameznih TOZD v OO.

Rezultat je viden.

Moj namen ni kritiziranje, temveč naj bo samo spodbuda. Žal mi je ljudi, ki s svojim delom v službi in s prostovoljnim delom po službi izkazujejo svojo pripadnost borbi za iste cilje kot jih ima ZK, mi pa jih ne opazimo in jih spregledamo. Zavedati se moramo, da je človek ponosno bitje.

Pri sprejemanju novih članov moramo posvetiti pozornost predvsem neposrednim proizvajalcem-delavcem sekačem, traktoristom, soferjem, žičničarjem, mehanikom; kajti med 53 člani ZK na GG Bled je le 9 (17 %) neposrednih proizvajalcev. Razmisleka vreden je tudi podatek,

da sta med 75 zaposlenimi ženskami le dve članici ZK.

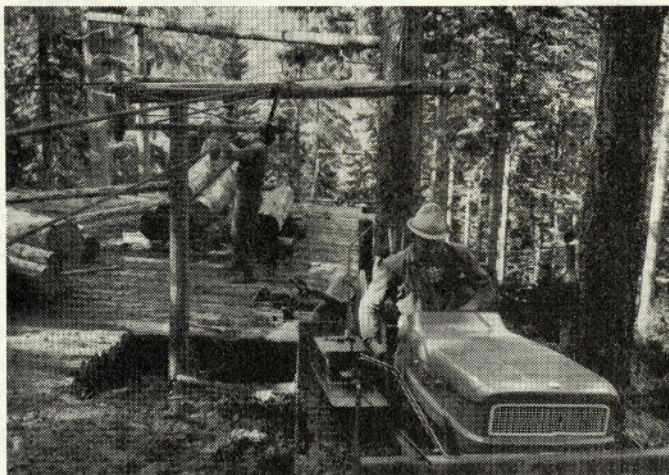
Cilji in s tem v zvezi naloge zveze komunistov niso nobena skrivnost, temveč jih jasno in glasno posredujejo časopisi Komunisti, Delavska enotnost in drugi tisk, vsak dan nas z njimi seznanja televizija; zato o njih ne bi podrobno govoril. Vsem pa nam mora biti jasno, da je obdobje po enajstem kongresu ZKJ in osmem kongresu ZKS akcijsko, s tem pa je jasno povedano, da bo zveza komunistov reševala konkretne probleme.

OO ZKS GG Bled se morajo sprti upirati vsakemu izkrivljanju politike ZK in odstopanju od načrtane usmeritve, sprejete na VIII. kongresu ZKS. Onemogočiti moramo vse take pristope in metode dela, ki zožujejo samoupravno osnovo našega sistema ter široko množično sodelovanje delavcev, v zameno pa nam ponujajo take oblike, ki onemogočajo oblast ožjih skupin, nedemokratske postopke ali pa tehnokratske recepte.

Vsi člani DO se moramo boriti za nadaljnjo krepitev reprodukcijske sposobnosti, večjo kvaliteto dela, večji dohodek in za racionalno trošenje dohodka. Zavzemati se moramo za take osnove meril, ki po zakonu o združenem delu spadajo v pristojnost TOZD, v DO, TOZD in v OO zveze komunistov moramo razviti kot način dela še bolj odkrit boj mnenj in konstruktivno, demokratično kritiko ob reševanju konkretnih vprašanj, da bi našli boljše rešitve, odpravljali pomanjkljivosti in presegli parcialne interese ter spopade interesov in da bi učinkoviteje reševali družbena nasprotja ter probleme iz vsakodnevne samoupravnne prakse.

To so naloge, delo in borba nas vseh, komunisti pa moramo biti avantgarda - nosilci nalog.

Petkoš Janez, član občinske konference ZKS OS Radovljica

Delo na zgornji postaji gravitacijske žičnice v Belci
Foto GG

DAN JLA

Ko proslavljamo tako pomemben praznik kot je 22. december - dan JLA, se moramo zavedati, da v naši koncepciji splošnega ljudskega odpora ta dan ne predstavlja več samo praznika naše operativne vojske JLA, temveč postaja vse bolj tudi praznik vseh drugih sestavin odpora - civilne zaščite, teritorialnih enot, pa tudi vseh drugih množičnih organizacij, ki s svojim delom skrbijo, da se med našimi ljudmi krepi obrambni duh in ljubezen do naše domovine.

Naše oborožene sile so sestavni del našega ljudstva. Vselej so pripravljene pomagati ljudstvu. Naše najmočnejše orožje za splošno ljudsko obrambo so ljudje, zato je treba pospešeno delovati, da bi si vsi pridobili čim več znanja in zavesti. V tem smislu morajo delati tudi rezervni vojaški starešine. Njihova glavna naloga je, da se stalno izobražujejo in sodelujejo v vseh družbenopolitičnih akcijah.

Vsakoletni program strokovnega izobraževanja je obsežen in zahteven. Organizacije ZRVS ga v celoti izpolnjujejo.

Vsakoletni zaključek našega delovanja so proslave ob dnevu JLA, ki jih organizirajo občinska konferenca ZRVS in krajevne organizacije. Temu se pridružujejo tudi aktivni ZRVS v osnovnih šolah, delovnih organizacijah in ostali delovni ljudje.

Okvirni program praznovanja dneva JLA:

1. V novembru in decembru - srečanje učencev osnovnih šol v občini z aktivnimi starešinami JLA;

Prvo nedeljo v decembru - nastop ekip v streljanju na strelišču VP Bohinjska Bela;

2. Od 11. do 21. decembra 1978 - tekmovanje ekip na Boh. Beli v odbojki, malem nogometu, kegljanju, šahu in streljanju;
3. 16. in 17. decembra 1978 bo pod pokroviteljstvom občinske skupščine Radovljica v osnovni šoli A. T. Linhartaradovljica III. prvenstvo ljubljanske armadne oblasti v šahu;

4. Od 15. decembra 1978 naprej proslave v počastitev dneva JLA po vseh krajevnih skup-

nostih v povezavi z delovnimi organizacijami;

5. Svečanosti ob imenovanju kasarne v Radovljici po narodnem heroju Antonu Dežmanu - Tončku
kasarne na Pokljuki po narodnem heroju Jaku Bernardu;
6. Imenovanje šolskega centrala ali ene od ulic v Radovljici po narodnem heroju Antonu Dežmanu - Tončku;
7. V prvi polovici decembra bo proslava pri spomeniku žrtvam 3. bataljona Prešernove udarne brigade na Pokljuki;
8. 21. decembra 1978 ob 18. uri bo občinska proslava v festivalni dvorani na Bledu z naslednjim programom:
 - slavnostni govor
 - kulturni program
 - podelitev plaket in priznanj

Vabimo vse občane, da se pridružijo praznovanju tako pomembnega dne.

Blažević

OB TEDNU POŽARNE VARNOSTI

Samoobramba pred požarom in drugimi elementarnimi nesrečami je naša dolžnost in skupna skrb pri reševanju.

Ali vas je že kdo poučil, kako morate ravnati in kaj storiti, če je nastal požar doma ali v naravi?

Ali veste, kolikšna je škoda za gospodarstvo in za varstvo okolja, ki jo povzroči gozdni požar? Ali ste že bili v svojem najbližjem gasilskem društvu oziroma v poklicni gasilski enoti in veste s kakšnimi napravami razpolagajo le-te za reševanje in gašenje?

KAKO RAVNAMO OB NASTANKU POŽARA?

Predvsem je potreben trezen preudarek, kaj moramo v tem trenutku storiti. To pa je odvisno od trenutne situacije.

Npr.:

- odstraniti ljudi iz ogroženega prostora;
- odmakniti najbližje predmete, ki bi jih plamen lahko zajel;
- zapreti ventile na plinskih štedilnikih oziroma na plinski peči;
- ugasniti peč na kurilno olje;
- izklopiti električni tok;
- preprečiti prepih in zapreti vrata sosednjih prostorov;
- vzeti najprimernejši predmet oziroma sredstvo, s katerim bi lahko pogasili požar (mokra cunj, pokrovka, moka, voda, če nam gori pohištvo ali posteljnina); nikakor pa ne smemo uporabiti vode, če gori bencin, nafta, olje ali električna naprava.

Še najbolj uspešen je ročni gasilni aparat na prah - S-2 kg.

Ne uporabljajte dvigal, če je nastal požar na stopnišču. Električni tok bo prekinjen; ujeti boste in se lahko v dimu zadušite.

Če se da že v naprej ugotoviti, da se bo požar hitro širil, in da mu sami ne bomo kos, potem nujno pokličimo na pomoč gasilce na telefonsko številko 93.

REŠEVALCEM PA TALE NASVET:

Preglejte položaj, preden začnete z delom.

Pravilno postopajte pri prvi pomoči.

Ponesrečencu očistite prah in pesek iz nosu in ust.

Ponesrečenca zavarujte pred padajočimi ruševinami in prahom z volneno odejo, ponjavo ali s ploščo valjane pločevine.

Bodite pazljivi pri odstranjevanju ruševin.

Pazite da se ponesrečenec ne prehladi.

Prepričajte se, če so nosila primerno opremljena.

Preglejte, kako bo treba prenašati ponesrečenca prek ruševin in ovir.

Hodite čim dlje stran od podrtin in se jih ne dotikajte.

Če odstranjujete ruševine in ovire, pazite, da ne povzročite nadaljnjega rušenja.

Kadar odstranjujete ruševine z rokami, uporabljajte rokavice. Kadar hodite po poškodovanih stopnicah iz zgornjih nadstropij, hodite čim bliže sten.

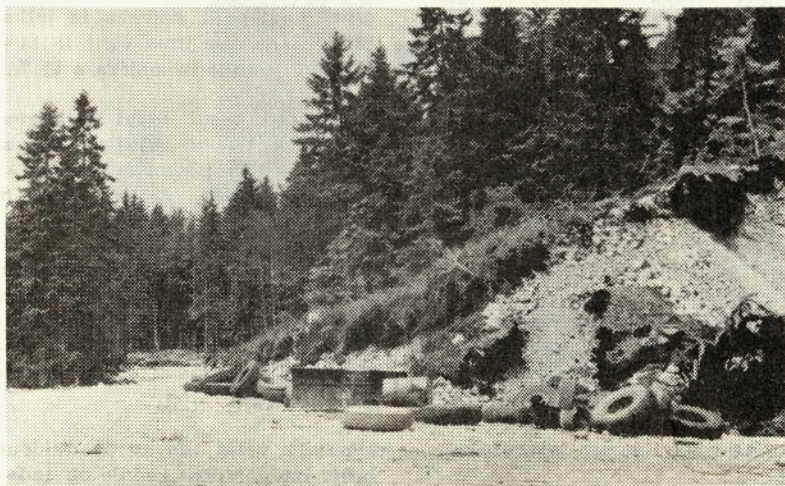
Ne vlačite na silo lesa in razbitin, ker lahko povzročite nadaljnje rušenje.

Ne stopajte na nevarna mesta, ne da bi o tem koga obvestili, oziroma brez pomoči drugega.

Ne dotikajte se električnih žic.

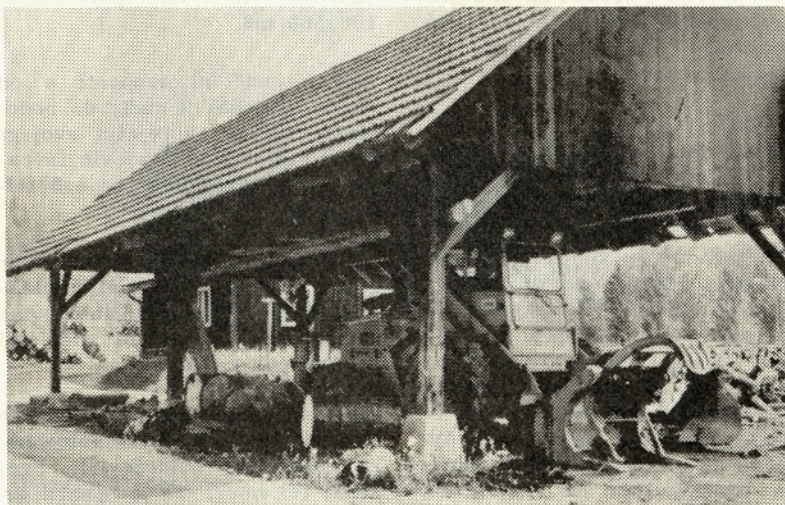
Ne premikajte po nepotrebnem ponesrečenca, ki je že dobil prvo pomoč.

GASILSKA ZVEZA SLOVENIJE

Ali gre za odlagališče ali zbirališče?

Foto GG

Za vse kmalu ne bo več prostora

Ob kanjonih Morače in Tare

Ko imaš v žepu letalsko vozovnico, se ti zazdi, da si odprl pred seboj relief, ker postanejo razdalje med oddaljenimi kraji zelo majhne. In Titograd, tako daljno mesto, je bilo samo uro od nas.

Odšli smo, dobre volje, zavedajoč se, da prihajamo naravnim lepotam nasproti. Avtobus nas čaka pred titograjsko letališko zgradbo. Pa tudi prijazni gostitelj ing. Vidak Pejović. Najprej stisne roko našemu Jožu, potem vsem dosegljivim. Med vstopanjem v avtobus že teče beseda, sproščena, tovariška.

V dvorani njihovih skupnih služb posedemo za veliko mizo. Vse kaže na delovni sestanek. In res. Ing. Pejović, sicer prosvetljujevalec v smeri mehanizacije tamkajšnjega gozdarstva, pripoveduje. Teče mu. Brez dvoma, pričakoval nas je, se pripravil za srečanje z nami. Tudi njegova kolega, biolog Mihilović in ing. Iličković. Vsak s svojega področja nam je predstavil SR Črno goro.

Povedali so nam, da je Črna gora najmanjša jugoslovanska republika. Vsega meri 13812 km². Gozdovi in gozdne površine zavzemajo 680.000 ha, oziroma polovico vse površine.

Gozdarstvo Črne gore ima dve SOZD in sicer ŠIK "Crna gora", ki upravlja s 390000 ha in SOZD jugozapadne regije, ki upravlja z ostalo površino gozdov in gozdnih zemljišč.

SOZD ŠIK "Crna gora" je bila ustanovljena pred dvema letoma in ima svoj center v Titogradu. Združuje 13 organizacij združenega dela, vključno z lesno industrijo, ki ima deset žagarskih obratov, dve tovarni pohištva in tovarno celuloze v Ivangradu. Na področju te SOZD je v družbeni lastnini 335.000 ha oziroma 86 % in v zasebni lasti le 55.000 ha gozdov oziroma 14 %. Visoki gozdovi dajejo največjo maso izkoriščanja, kljub temu, da predstavljajo le 36 % povr-

šine, kjer gozdovi niso degradirani. Vsekakor pa je zaskrbljujoč problem visokega deleža degradiranih visokih kot nizkih gozdov, kar je posledica neracionalnega izkoriščanja.

Skupno lesno zalogo vseh gozdov Črne gore cenijo na 65.500.000 m³; kako pa je velika ta sestavljena organizacija pa lahko razumemo, ko zvemo, da nanjo od te skupne zaloge odpade kar 54.500.000 m³ ali 83 %. Ostalih 17 % pa odpade na jugozapadno regijo in narodne parke.

Na področju omenjene SOZD je lesna masa iglavcev zastopana s 46 %, lesna masa listavcev pa s 54 %. Od iglavcev sta najmočnejše zastopani smreka in jelka (85%), slede pa jima črni in beli bor, munika in molika s 15 %.

V skupni lesni masi listavcev dominira bukev in sicer kar z 91 %, ostalih 9 % mase pa predstavljajo hrast, gaber, javor in drugi listavci.

Letni etat te SOZD predstavlja 962.000 m², od tega iglavcev 454.000 m³ oziroma 72 % letnega prirastka in 508.000 m³ listavcev oziroma 97 % od letnega prirastka.

Omeniti velja, da so predvideno letno intenzivnost sečnje ob izdelavi projekcije razvoja gozdnega gospodarstva SR Črne gore za obdobje 1966 - 1985 povečali za 168.500 m³.

Ing. Pejović ni skoparil s podatki. Povedal je tudi, da bodo Črnogorci po sprejetju svojega novega zakona o gozdovih investirali v obnovo cca 4 do 4,5 milijarde S dinarjev.

Mehanizacija je še vedno slabo razvita. Sami smo imeli priložnost videti nakladanje hlodovine "s kruhom"; kamioni niso bili opremljeni s hiabi.

Navadno nabavljajo mehanizacijo vzhodne izdelave (češke koloesnike, sovjetske buldožerje). Premik v tej smeri pa je opaziti še-

le v zadnjih dveh letih.

Kot omenjeno, znaša površina, ki jo pokrivajo gozdovi Črne gore 580.000 ha. Gozdnih cest je 1500 km oziroma 2,6 m/ha.

Pa še dvoje: prodajne cene so vis-a-vis našim za 30 % nižje. Izredno jim primanjkuje strokovnega kadra, saj so brez biotehniške fakultete in z le eno gozdarsko srednjo šolo.

Potem smo se odpeljali proti Skadarskemu jezeru.

Biolog tov. Mihilović nam je povedal, da so polnih 14 let uveljavljali idejo in potrebo po osnovanju narodnih parkov.

Skadarsko jezero je izredno bogato različnih vrst živalskega sveta, predvsem ptic. Tod prebivajo npr. pelikani, siva, bela in rdeča čaplja, kormorani in nešteto drugih. Jezero je izredno bogato z vodno floro in favno.

Dejansko predstavlja in sestavlja to okolje in zastopanost življenjskih združb funkcionalno enoto - naravni ekosistem. Poleg tega pa ima izredno pomembno vlogo na vsej svoji ogromni dolžini prehodni pas, imenovan ekoton (prehod med jezerom in močvirjem v gozd ali travnik), za katerega vemo, da se v njem bogato mešajo živalske in rastlinske vrste. Mnoge od teh najdejo še posebno ugodne pogoje za svoje življenje. Skadarsko jezero je naše največje jezero, približno tretjina pa ga leži v sosledni Albaniji. Meri 370 km², največja globina pa znaša 44 m. Leži na nadmorski višini 6 m.

Ing. Iličković pa meni, da mnogo preveč lovijo razne vrste ptic (inozemski lovni turizem - vse za pridobitev deviz!) in da se na ta način vse bolj zažirajo v nepopravljivo škodo, še posebno ob zavesti, da je prav Skadarsko jezero enkratna predstava raznoliškega živalskega sveta. Ob 2000 registriranih lovcih močno cvetita še divji lov in krivolov.

Ko je mrak lezel v jezersko megljico, smo slišali oddaljene strele! (?)

Ta dan smo obiskali še kombinat "Tara" v Kolašinu. Tudi tod so nas ljubezljivo sprejeli. Med drugim imajo v sestavi tega kombinata še inpregnirnico železniških pragov, opekarno(!) in transportni park.

Mesto Kolašin leži na nadmorski višini 965 m. Pravijo mu tudi "planinsko mesto" in šteje 3000 prebivalcev. Svoj razvoj usmerjajo v planinski turizem.

Naslednjega dne se je vreme poslabšalo. Snežilo je. Napotili smo se do Kaludra, ki leži na nadmorski višini 1600-1700 m. Površina 1500 ha predstavlja kapitalne sestoje sm/je, kjer so povprečne dimenzije dreves izredne.

Tod je ljubljanski inštitut za GLG osnoval raziskovalno ploskev, površine 10 ha. Menijo, naj se gozdovi na tej površini v bodoče razvijajo po pragozdskih zakonitostih.

Te objekte smo si ogledali z njihovimi terenskimi vozili. Pot je bila izredno nevarna ob novozapadnem snegu in je potekala nad divjimi grapami in grebeni in se spet strmo spuščala v dolino. Predstavili so nam tudi čudovit pomnik, spominjajoč na vse tiste, ki so herojsko žrtvovali življenja v NOB.

Sobotne vremenske razmere so bile še slabše kot tiste prejšnjega dne. Sneg in sneženje sta odpirala nevarnosti ceste. Vendar smo srečno premagali občutno višinsko razliko in prišli na Biogradsko goro.

Resnično, vsemu, kar ti priča oko, ne moreš verjeti. To so gozdovi romantike, ki te zapelje v pravljico: večstoletne bukve, javorji in hrasti, nepojmljivo debeli in visoki. Sredi njih temno jezero, ob njem na obrežju zvlečen čoln. Ta pravljica mi je vzburla domišljijo in kar čakal sem, da uzrem sredi jezera kosmatega moža... Snežinke so padale v temno vodo.

Tudi Biogradska gora je narodni park. Vse so prepustili samo naravi: rojevanje in življenje, pa umiranje. Umiranje brez pogrebcev: vse mora ostati tam, kjer pade, da se vrne v zemljo.

Potem smo se spustili navzdol. Nekaj časa po ravnem in zopet v serpentine, navzgor. Kolegi iz Kolašina kažejo pot. Zaustavimo se. Kot bi se dvignil zastor, kot da se je začelo drugo dejanje. Sprva misliš, da zreš v pretirane kulise. Smo na Crnih podih, delu Durmitorskega narodnega parka, ki meri 70 ha in leži na nadmorski višini 945 m. Enodobni gozd črnega bora raste, ali bolje, živali

na površini 16 ha. To drevje je že preživelo svojo fizično in fiziološko zrelost. Staro je približno 400 let, povprečna višina dreves pa dosega 45 m. Hektarska lesna zaloga pa znaša 1645 m³. Pod borom se pomlajata javor in bukev v obliki pomladitvenih jeder, sam bor pa ne.

Ko zreš v takle gozd, se ti odprejo usta, pa nič ne moreš reči. Tudi ne verjameš, da je res. Brez misli si zapomniš vse te sanje v vedno živ spomin. Zato so nam tudi črnogorski kolegi ponosno povedali, da je pravljica pred nami edinstvena resnica na svetu.

Pragozd na Crnih podih - Foto Šolar

Udeleženci ekskurzije DIT GOZDARSTVA BLED ob Črnem jezeru pod Durmitorjem

Foto Šolar

Ko si urejam vse te vtise, vijugamo navzgor. Vedno globlje je pod nami struga reke Tare, vedno višje postajajo klisure njene - ga kanjona. Strmiš. Ni sledu o skrunjenju narave, ker ga ne more biti. Čista, deviška, prvobitna, ne čuteča človekovih "dobrin", ki bi jih sicer stresal vanjo. Pravzaprav je podobna Soči, zeleno modra, pa tudi včasih divja. Skale in grebeni nam jo večkrat skrijejo.

Še vedno se vzpenjamo. Približujemo se Žablaku, pravzaprav zimi. Sneži. Sneg na cesti je zglašen v poledico. Tropi ovc na zasneženih planjavah.

Prispemo na 1450 m visoko ležeči Žabljak, ki je poleg Kruševa v Makedoniji tudi najvišje ležeča občina v državi.

Obiščemo pragozd, se kmalu vrnemo in posedemo v hotelu. Veter dviga pršič, gledamo dolge ledene sveče, viseče s streh.

Zaradi okvare avtobusa in slabega vremena spremenimo smer vožnje. Vračamo se v Mojkovac, kjer prenočimo.

Jutro je obetalo lep dan. Pono vimo užitke ob pogledih na lepoto divjine kanjonov Morače in Tare. Ko se začnejo kazati vse večji in širši kupi odpadkov, ki se kmalu tudi zlijejo v pravo, skoraj nepregledno polje polucije, vemo da se bližamo glavne - mu mestu. Neverjetno! Ali je res? Strašen, mučen ekstrem. Kdo je odgovoren zanj? ali se tod že začenjajo dušiti v staji lastnega blata?

Prevozimo Titograd, usmerimo se proti Cetinju. Ob poti so sončne lege kopne, v sencah še vedno ždi zima. Dvigamo se. Kamenje, skalovje, vrhovi. Skoraj prazna pokrajina, skopa in suha.

Končno prispemo v Cetinje, lepo in čisto mesto z desetisoč prebivalci. Pravzaprav je to Njegoševo mesto, katerega grob je na Lovčenu. Obiskali smo tudi njegov mavzolej, ki vsakogar impresionira. Potem zapustimo zibel črnogorske kulture in se napotimo proti morju. Skozi Kotor in Hercegnovi v Dubrovnik.

Poletimo v Zagreb, od koder se z avtobusom odpeljemo domov.

Zaključek:

Tudi ta naša ekskurzija je uspela. Seveda po veliki zaslugi črnogorskih kolegov, posebno ing. Vidaka Pejovića in vseh drugih. Tudi naša discipliniranost, saj smo z njo sinhrono sodelovali z našim vodjo, Jožem Skumavcem. Zato se mu ob tej pri-

ložnosti v svojem in v imenu vseh udeležencev iskreno zahvaljujem za ves trud, kar ga je postoril, da nam je bilo lepše in prijetnejše.

Za črnogorske kolege, prijatelje, pa še vedno velja, da nas obiščejo, da bi jim tudi mi pokazali svoje bisere.

Nikolaj Lapuh

POLDRUGO LETO GOZDNE UČNE POTI

Po poldrugem letu obstoja gozdne učne poti smo se lahko prepričali, da takšni objekti le niso muha in osebno izživljanje nekaterih gozdarjev, temveč postajajo vse bolj nujni in zanimivi tako za rekreacijo duha in telesa kot za stik z naravo tako mladih kot starejših.

Učenci šol so spomladi in jeseni množično obiskovali našo gozdno učno pot. Že so nastajali problemi, koliko gozdarjevega časa lahko žrtvujemo za spremstvo šolam, turističnim društvom, različnim organizacijam in drugim.

Tedensko so prihajale stotine učencev, hkrati po več razredov. Težko je bilo dodeliti, še težje odreči strokovno vodstvo. Pa nam je s kombinacijo sobot in nedelj tudi s te strani uspelo zadovoljiti številne razumnike gozda. Pomembnost poti se kaže tudi v tem, da jo je obiskalo teden pred začetkom šolskega pouka 43 profesorjev biologije kranjske regije. To pa tudi pomeni, da šole pridno izkoriščajo dano priložnost za pouk v naravi.

Tudi Lovska zveza v Kranju je vključila pot v redni program pri seminarjih za opravljanje lovskega izpita. Kandidati ob tej priložnosti spoznajo gozd, divjad in škode ter posledice, ki jih le-ta povzroča.

Še posebno ponošni pa smo bili, ko nas je sredi novembra letos obiskal prof. dr. Dušan Mlinšek v družbi svojega ko-

lege, g. prof. Willima Burcha z željo, da obiščeta gozdno učno pot. Polne tri ure smo si ogledovali ta jesenski gozd. Ob vrnitvi je prof. Burch iz Yale University School of Forestry (New Hawen, Ct. USA) zapisal v knjigo vtisov naslednje:

"To je ena izmed najboljše načrtovanih poti z zelo raznoliko naravo, kar sem jih videl kjerkoli po svetu. V tej poti so združene iskrena poezija narave, čudež za gozdarja in praktična uporaba dobro negovanega gozda, Posebno globok vtis napravi na človeka prefinjena mešanica človekovega izkoriščanja gozda in naravni ekološki procesi. Zelo sem hvaležen, da sem imel priložnost spoznati to pot."

Menim, da nam tako laskava ocena kot tudi množični obiski morajo vlitati novega vsestranskega poleta vsaj pri vzdrževanju in nenehnem spopolnjevanju naše gozdne učne poti.

nl

- Ti pa dišiš po žganju.
- Ne-žganje diši.

Krmilnica na učni poti - Foto J. Senica

Debela jelka v Trstju - Foto I. V.

DEBELA JELKA

Tik nad Poljško planino, od koder je še približno uro hoda do Roblekovega doma na Begunjščici, raste jelka. Rekli bi, da to ni nič posebnega, saj tam raste še toliko drugih. Pa vendar temu ni tako.

Prav ta jelka (*Abies alba*) je po svojih razsežnostih brez dvoma naš najdebelejši iglavec. Zato jo bomo poimenovali kar "debela jelka".

Raste na nadmorski višini 1200 m, kjer si je izbrala južno lego. Tod je podnebje ostro, s hitrimi vremenskimi preobrat, padavine pa so precej enako - merno porazdeljene skozi vse leto. Pade jih do 2000 mm. Klima je humidna, povprečna letna temperatura pa doseže vrednost okoli 6 °C.

Njeno rastišče spada v predalpski gozd jelke - bukve (*Abieti - Fagetum prealpinum dinaricum*) zgornje gorske asociacije. Raste v enodobnem vrzelastem sestoji sm-je-bu, kjer sta smreka in bukev primešani skupinsko,

jelka posamezno. Starost sestoja je med 60 in 80 leti.

Omenil sem, da so njene razsežnosti izredne. Obseg v prsni višini meri 520 cm, premer pa 165 cm. Jelka ima deblo odlomljeno na višini 23 m, kjer je tudi gosto poraščena z živimi vejami. Premer na odlomljenem delu meri še vedno 80 cm. Tako iz podatkov lahko izračunamo, da znaša njena telesnina približno 27 m³. Stara pa je 300 - 400 let.

Na videz je vitalna, v resnici pa je njen korenčnik votel do višini 3 ali več metrov. Verjetno pa je tudi, da zaradi zamakanja padavinskih voda gnije tudi od vrha proti tlom. Do višine 12 m so še ostanki odmrlih vej premera do 6 cm, od tod dalje pa žive in odmrle veje premera med 6 in 18 cm. Lubje je močno razbrazdano, debeline 5,5 do 6,0 cm. Na jugovzhodni strani ima debela jelka odganjek premera 30-35 cm, ki je zrasel iz debla 2 m od tal. Posejan je z množico neodpadlih drobnih suhih vej.

Nekaj korenin je površinsko razraščeni v dolžini 6 m in več, ki so tudi izrednih debelin. Ena izmed njih doseže pri 3 m od debela premer 60 cm. Ob udarcu nanjo ugotovimo, da je votla.

Zaključek:

Debela jelka bi najverjetneje že podrli vetrovi, če bi ne bila v zaščiti okolšnega sestoja. Zaradi votlosti v spodnjem delu in gnitja od vrha proti tlom ni treba razmišljati, kako bi preprečili nadaljnje propadanje, ker je ta poseg nemogoč. Prepustiti jo je naravi in upanju, da starka le ne bo tako kmalu padla.

Resnica pa je, da zaradi svojih ogromnih razsežnosti naredi na obiskovalca izreden, impozanten vtis.

Radovljiški gozdarji bomo prihodnje leto uredili do nje markiran dostop in postavili tablo z najosnovnejšimi podatki o velikanki. Občudujejo naj jo tudi drugi...

Nikolaj Lapuh

stari „golcarji“ so bili korenjaki in garači

Vsekakor ne moremo današnjega dela v gozdovih kot sta obdelava in priprava drv za skladovalnice, primerjati s preteklostjo, ko je to delo potekalo ročno.

Mnogo Gorjancev, posebno starejših, dobro pozna Tavrovega Toneja s Poljšice. No, pred kratkim sem govoril z njim prav o "golcariji", kajti on je bil v času med obema vojnama s svojo skupino stalno pri tem opravilu. Vprašal sem ga, koliko lesa so največ naredili v eni poletni sezoni. Povedal mi je takole: "Leta 1924 nas je bilo v skupini 6, izdelali pa smo 2266 m³ lesa, vse seveda ročno in ga tudi ročno zložili, poleg tega pa še 100 m³ drv. Sto (100) dni ("šihov", vseh šest skupaj) pa smo morali narediti zastoj (čiščenje gozda), da smo to "golcarijo" sploh dobili. Od kubičnega metra za les smo dobili po 18 dinarjev.

Takrat so bili gozdni delavci ves teden v gozdu in so se vračali domov le ob sobotah; v nedeljo proti večeru pa so se s hrano (keštom) peš vračali v svoje bajte, v katerih so prebivali preko tedna. Kuhali so si sami, delali pa so od petih zjutraj do pozne večera. Opoldan so si privoščili uro ali dve počitka, kajti v fratah je bilo le prevroče. Povečini so imeli ti "golcarji" doma še nekaj repov v hlevu in so v času košnje morali pomagati doma. S prevzemom "golcarije" so si obenem navadno že zagotovili zaslužek preko zime, saj so ta les in drva vozili v dolino s konjsko in volovsko vprego. Garanja je bilo za malo denarja vsekakor dovolj in pri vsem tem večinoma sploh niso bili socialno in zdravstveno zavarovani.

Ko smo ravno pri lesu, pa še tole. Ali morda veste, kako se pozna smreki ali bukvi, katera je samica ali samec? Tista, ki se rada cepi, je samica, nasprotno je samec. Povsod mora biti sparano, da je kaj zarodka, življenje je pač takšno, mar ne!"

Jože Ambrožič

Upamo, da so že rešili problem čevljev tega delavca. Odložiti je treba ali gre za slab material ali za spretno izsiljevanje?

Foto GG

TOZD POKLJUKA NA IZLETU

21. in 22. oktobra je bil TOZD Pokljuka na sindikalnem izletu. Od 35 prijavljenih se jih je zjutraj z 20 minutno zamudo vkrcalo v avtobus le 22. Ja, našim ljudem je težko ustreči. Organizirani piknik, hočejo izlet, organizirani izlet, jim pa spet maršruta ni všeč.

Vozil nas je Kompasov avtobus-šofer Gorzeti Franc, zanimivosti in zgodovino krajev pa nam je tolmačil vodič Štrukelj Jože.

Pot nas je vodila skozi Ljubljano na gričevnato Dolenjsko. Krajši postanek na Otočcu in že smo bili v Krškem. Ogledali smo si tovarno celuloze Džuro Salaj. Ker s tem malim slovenskim gigantom sodeluje tudi naša OZD, nekaj besed o tovarni.

Podjetje je zrastle iz nekdanje privatne tovarne BONAČ. Med vojno je bila proizvodnja okrnjena. Leta 1955 je začel obratovati prvi papirni stroj. Zdaj ima tovarna štiri papirne stroje. Izdela 85 % vsega časopisnega papirja v Jugoslaviji. Tovarna predela 2000 m³ lesa na dan ali cca 700.000 m³ na leto. Od tega je 450.000 m³ iglavcev, 250.000 m³ bukve in 70.000 m³ topole. Les

prihaja iz cele Jugoslavije, pa tudi iz uvoza. Imajo 56 ha lastnih topolovih plantaž. Pri investiciji je tovarna udeležena s 85 %, GG Krško pa s 15 %. Z GG želijo samoupravne sporazume in dohodkovne odnose. Začelo je primanjkovati lesa. Predelujejo tudi odpadni papir. Tovarna je ne le velik porabnik lesa, ampak tudi premoga. Letno ga porabi 250.000 ton. Proizvedejo 23,5 megatonov lastne električne energije. Je tudi velik potrošnik vode: 3,2 m³ v sekundi. Črpajo jo iz Save.

Tovarna ima 1800 zaposlenih, v glavnem domačine iz bližnje in daljne okolice. Inženirjev je le 25, veliko pa je srednjega strokovnega kadra. Nekvalificiranih delavcev je zelo malo. Povprečni neto OD je 5180,00 din.

Iz Krškega nas je pot vodila v Kumrovec, rojstno vas maršala Tita. Ogledali smo si njegovo rojstno hišo in spominski dom. Kraj ima veliko obiskov, saj je bilo ob tem času parkiranih kar 13 avtobusov (iz Italije, Nemčije in Jugoslavije).

Čas je hitro tekkel in v Gornji Stubici smo si ogledali še spo-

menik Matiji Gubcu in kmečkemu uporu - delo mojstra Avguštinčiča, pa tudi gradič na vrhu hrička, ki so ga nekoč zgradili grofje Oršiči. Prenočili smo v Čakovcu in se naslednjega dne odpeljali v Ptuj. Ogledali smo si bogato zbirko tamkajšnjega gradu. Po muzeju nas je vodil mlad profesor iz Zadra, ki služi vojaški rok v Ptuj. V prostem času dela kot vodič pri ogledu muzejskih zbirk in zgodovine kraja. Zares pohvalno. Bolj malo zanimanja pa je bilo za ogled muzeja NOB.

Po kosilu v Ptujskih toplicah je bilo predvideno kopanje. Ker je bilo premalo kopalk in premalo zanimanja, je kopanje odpadlo. Po Savinjski dolini smo se odpeljali proti domu. Še nekaj kratkih postankov za odžejanje in zadnja večerja na Černivcu in že se je bilo treba raziti.

Škoda, da je bila udeležba tako slaba. Vsem, ki bi se izleta lahko udeležili, je lahko žal. Ogled naše prelepe dežele je v jesenskih barvah nepozaben.

Podlogar Jože

Počasi le napredujejo izletniki v odnosu do okolja. Za lačne živali bo dela dovolj tudi ob cesti Bled-Bohinj. Foto GG

ZLORABA JEZIKA

Sestanek dolgočasi. Govorniki ponavljajo prepisane stavke. Visokoleteče ideje postajajo prisiljene. Besede so samo še kuliske k točki dnevnega reda. Treba je le formalno pritrditi, dvigniti roke ali zaploskati. Ni pomembno, če smisel govorjenja ni razumljiv, saj bo v zapisniku pisalo tako, kot je treba. Te misli sem povzel iz TV oddaje: Slovenščina v javni rabi.

Visoka je bila cena, ki jo je naš narod plačal za svobodo svojega jezika. Zato je prav, da je tudi občevalni jezik del splošne kulture. Slab izraz lahko predstavlja zavrtost govornika ali pa je način, kako zamegliti bistvo resnice. Birokratski sistemi uporabljajo slab izraz zato, da spreminjajo pomen stavka po potrebi. Neki filozof je dejal: ni bolj bednega na človeku kot je laž. Zlorabljen beseda poniža človeka, da je slabši od vseh negovorečih bitij.

I. V.

MALO ZA ŠALO ~ MALO ZARES

(Iz drugega berila za slovenske šole 1. 1862)

1

CESAR

Naš deželni oblastnik so presvetli cesar Franc Jožef I., nas občni oče, kateri skerbé za 35.000.000 avstrijskih podložnikov, kateri so mnogih narodov in raznih jezikov. Vse svoje podložne bi radi vidili in imeli srečne, in vsem bi radi storili prav in dobro, kakor oče svojim ljubim otrokam. Toda, kako težavno je to! Moliti moramo za svetlega cesarja, jih ljubiti, zvesto in voljno spolnovati njih po-

stave in ukaze, in moramo vselej lepo in spoštljivo govoriti.

2

DAVKI

Več ko je po svetu goljufov, hudodelcev in krivičnikov, več morajo presvetli cesar meti pomočnikov in varhov; po številu teh rastejo tudi davki. Ako bi bilo manj hudobnežev in zunanjih sovražnikov, bi padali in se zmanjševali tudi davki; punti in vojske pa povišujejo davke. Kako neumno je tedaj, ko kdo čerati gosposko, ktera pobira zemliške, užitne, dohodne in druge

davke! Tako hudobno bi bilo goljufati pri daciji! Namesti takega goljufa morajo dodajati drugi; taka goljufija je tatvina, po kateri se okrade vsa dežela in država.

3

VOJAŠČINA

3. Na bojišču bodi lev, doma pa

ražnikam in ljudomil premaganim, in nikoli ne zataji kerščanskega sočutja. Ne boj se krogel, kadar krog tebe žvižgajo; umreti za dom in cesarja je slavno, in srečna je smert, ako si v gnadi božji. Ne bo te zadela krogla,

če ni božja volja; v božjih rokah si, kjer si in kodar hodiš. Padali bodo na desnici, umirali na levi, ti pa boš prišel zdrav in vesel domu, ako je božja volja. - Bog te obvaruj! To je bilo dobre matere lepo slovo.

4

VINSKA TRTA

Ravno tako, kakor redi kruh teló, tako tudi krepčuje vino duha, in dela veselo serce, ako uživa zmerno in pametno. Za vsakega človeka pa vendar ni vse dobro. Pregovor pravi: za mladost je mleko vino; za starost pa je vino mleko." Kaj se to pravi?

Skoro vsak pozna vinsko tertó, ako pa ne, je gotovo že vidil kaki grojzd ali saj že pokusil grozdinke in cibabe, ktere niso nič drugega kot posušene grozdne jagode.

5

G O B E

Gobe so mesnate in nekoliko sočnate rastline, ki imajo večji del klobuček na stručku. Rastejo po zemlji, pod zemljo, po drevju in tudi po drugih rečeh. Nekatere gobe so dobre za jed, veliko pa jih je škodljivih in zelo strupenih. Treba jih je tedaj dobro poznati, da kdo pri gobah ne dobi bolezni ali celó smerti.

Jedljive gobe so smerčki (mavrohi), jurčki in maslenke, lesičice, karželjni in kukmaki (šampijoni). Posebno znamenite so gomoljike, ki se nahajajo pod zemljo ali pa terdo pri tleh. Kresavna goba, ki raste po starem drevju, se rabi kuhana in stolčena za kresanje in za rane, da se kri ustavi.

Strupene gobe so večjidel nečedne in omamljivo smerdljive. Ako se potipajo, so polzke in sprijemkaste. Mušnica je rudeča in belo pikasta, pa zelo strupena. Nastavljajo jo muham, da pocepajo.

6

Ž U Ž K I

Žužki (mergolinci, insekti) imajo pretisnjeno truplo in v tri dele tako razdeljeno, da se glava in rep le na tanki nitki derži trupla. Na glavi imajo tipavnice, s katerimi krog sebe tipajo; nog imajo po 4, 6, celo po 100 in še po več. Namesti kervi imajo bel merzel sok, za odejo roženasto kožo, ali pa dlako. Mnogo se jih lepo svetí, in so vsi pisani. Mergolincov je vse polno po zraku, po zemlji, v zemlji, po rastlinah in na človeku, pa tudi v pijači in v našem živéžu.

Mergolinci se izvale iz jajčic, katerim pravimo zaplodek, in veliko se jih po trikrat čudno premeni. Pervič se iz jajčica izleže červ ali gosenica; ta se zaplete kakor mešiček in iz tega vstane kakor iz groba žužek ali metulj, ki pa le toliko časa živi, da zopet nanese zaplodek mladih červov.

Mergolinci se žive s takimi stvarmi, ktere bi drugim škodovala, tako rekoč le pometajo gerdo gloto. Veliko jih dela škodo, postavimo gosence, pri sadnem drevju; nekoliko pa jih je, ki človeku dajejo mnogo dobička, kakor: čebele, sviloprejke.

Kebri imajo roženaste perutnice in pomlodo drevje hudo objedajo. Rogač ima na glavi klešče, s katerimi hudo vščipne. Štrigla rada zleze v uho. Kresnice se o kresu po noči svetijo. Uši in bolhe delajo nečednim ljudem veliko nadlogo.

7

Č E R V I

Červi imajo, kakor žužki, bel, merzel sok namest kervi, in tipavne nitke na glavi, na kterih so oči. Nimajo nog, ne kosti, ne dlake; njih truplo je mehko in na kolca zvito, s katerimi se gibljejo in lazijo. Nekateri červi so veliki, večjidel pa so tako drobni, da se ne morejo viditi s prostimi očmi. Mnogo červov živi v vodi, še več pa v zemlji, nekaj v živalskem trupu, in še celo v človeškem drobu in v čevah. Červi se žive z rastlinami, sadjem, s praham; naj rajše pa jedó merhovino. Červi imajo zatéglo življenje, in če jim kdo en del života odterga, jim hitro zraste drugi. Veliko jih čudno dolgo živi brez vse piče.

Pripravil I. V.

Vodja splošno kadrovskega sektorja rešuje probleme tudi po vrvici

Foto GG

pisali so . . .

Učenci Osnovne šole dr. J. Menčinger iz Bohinjske Bistrice

NAŠE PODSTREŠJE

Ko sem bil še majhen, je bilo naše podstrešje zame zelo zanimivo. Tam sva se z bratom najraje igrala.

Nekega dne sva bila spet tam. Ob steni so bila postavljena okna, ki smo jih tam spravili. Rekel sem bratu: "Pojdiva se igrat konjička!" Našel sem neko verigo in jo zapel za okna. Zajahal sem verigo in potegnili. Okna so se prevrnila in vse šipe so se razbile. Na podstrešje je planil ata. Zgrabil me je za roko in me pošteno nabil. Od tistega dne dalje zame tudi podstrešje ni bilo več tako zanimivo.

Tadej Kovačič, 5. b

PADEL SEM V GNOJ

Ko mi je bilo kakih pet let, sem se zelo rad podil za mački. Nekega dne sva s prijateljem spet lovila mačke. Bila sva na hlevu. Prijatelj je stal pri vratih, jaz pa nad luknjo, skozi katero smo metali živini seno. Tedaj je prišel maček. Skočil sem za njim. Pozabil pa sem na luknjo. Padel sem skozi njo naravnost v gnoj. Nič hudega mi ni bilo, samo ves sem bil umazan.

Slavko Mikelj, 5. b

TELIČEK

V soboto je krava Jagoda skotila telička. Ob rojstvu je bil precej šibak. Dal sem mu ime Miško. Na glavi ima belo liso. Je blk. Trikrat na dan mu dajem mleko. V nedeljo je dajal teličku mleko moj brat Igor. Bil je v nedeljskih hlačah. Ko je teliček pil mleko, je Igor odšel po zrnje za putke. Toda ko je prišel nazaj, ni bilo več telička pri kravi. Pričel ga je iskati. Našel ga je, kako je ležal med

kokošmi. Kokoši se ga niso prav nič bale. Ker se Igor boji kokoši, zlasti petelina, je hitro poklical mamo. Mama je najprej ujela petelina, potem pa je hotela odgnati telička h kravi. Toda petelin se je zakadil v mamo, da se ga je morala znebiti z metlo. Igor je tudi hotel petelina zadržati, toda petelin se mu je zakadil med noge in Igor je padel po tleh. Mama je takrat zagrabila petelina in ga dala v kurnik. Potem sta z Igorjem prignala telička h kravi. Tako se je končalo veselo nedeljsko popoldne.

Lojzi Logar, 5. a
Boh. Bistrica

MOJ MUC MIŠKO

Mojemu mucu je ime Miško. Ta moj muc je zelo lep. Ves je črn, le en brk ima bel. Zelo je nagajiv in gibčen. Kadar imam žvečilni gumi, mu pod nos naredim balonček, muc pa "hop" in balončka ni več. Kadar sem doma, mu na vrvičco navežem papir in ga vlečem po kuhinji, on pa se plazi na njim. Toliko časa se igrava, dokler ne raztrga papirja. Ne poje veliko, mleko pa popije, kar ga vidi. Tak je moj Miško.

Roman Sodja, 5. a
Boh. Bistrica

UDOMAČENA SRNA

Moj ati je lovec. Večkrat gre na lov. Včasih grem z njim, da nakrmiva lačne srne.

Doma smo imeli srnico. Ko je bila stara eno leto, je ušla. Kmalu se je vrnila nazaj. Pri nas imamo tudi planinskega ovčarja. Pes in srna sta imenitna prijatelja. Kadar srni preti nevarnost, jo pes vedno brani. Toda srna je ponovno ušla in ni več vrnila. Pes je bil zelo žalosten, ker je izgubil dobro prijateljico.

Metka Strgar 5. a
Gorjuše

ob malici po krvodajalstvu

Vsakoletno krvodajalstvo - nič novega. Po človekoljubnem dejanju dobiš listek za malico in imaš prost delovni dan.

Z listkom za malico sem v gostilni pomotoma zašla v pivnico. Ob vseh mizah so sedeli sami mladi fantje. Bili so vljudni, zato sem jih vprašala, če so dali kri.

- Ne, nismo.
- Zakaj pa ne?
- Ne vemo.

Ta odgovor me je podžgal, da bi vstala in opozorila vse mladence v lokalu:

- Pojdite v zdravstveni dom, dajte kri sedaj, dokler ste mladi in zdravi, da jo boste potem, ko boste stari in bolni ali ponesrečeni morda prav kmalu dobili od drugih!

Toda zadržala sem se. Nisem zdravnik ali vodilni organ, bilo bi ukazovalno, morda bi jih celo užalila. Odgovor fantov pa mi je veliko povedal: Premalo opozarjamo zdrave ljudi, ki kipljo v mladostnem razpoloženju in ne mislijo, kaj se jim lahko primeri že jutri in kaj bo v jeseni njihovega življenja. Toda kaj bi se jezila, bolj zabavno je bilo v sobi krvodajalcev.

Ko sem svoje misli zaupala sosedu pri mizi, mi je odvrnil:

- Pametno ste ravnali. Veste, opozarjati je kaznivo dejanje.
- Kako to?
- Ko so gradili stolp bistriške cerkve, je neki Bistričan s sprehajalno palico iz daljave vsak dan opazoval, za koliko se nagne stolp in jih je na to dnevno opozarjal. Užaljeni zidarji so ga zaradi tega poslali v zapor.
- In kaj je bilo potem?
- Cerkevni stolp se je v času nadaljnje gradnje res podrl pri čemer je bilo mrtvih 7 delavcev pa tudi duhovnik.
- In kaj je bilo z zaprtim Bistričanom?
- Izpustili so ga.

Izredno ljubezniva in šaljiva "solidarnostna" natakarica je delila klobase, kavo in čaj. Dovolj za dobro voljo.

Ob majhnem nožu in vilicah iz umetne snovi se je krvodajalka spomnila, da bi bil pribor v veselje hčerkici, zato je vprašala:

- Ali ta pribor lahko vzamem s seboj?
- Seveda lahko; če želite, vam dam še 1 komplet pribora s seboj.

.....

- Vzemite si žemelj, kolikor želite!
- Francelj, vzemi še žemlje, jih nič ne štejem - si jih šte le 5 pospravil.

.....

Nožek - nož.

Spomnil sem se na znanko, ki je vsa razkačena prišla z ogromnim nožem nad mojo podnajemnico, ker je mož zahajal k njej.

- In kakšen je bil rezultat?
- Podnajemnica je prestrašena zbežala.

.....

Oh - ti sestanki

- Veš, neprijetno mi je, ker na sestankih zaspim.
- Bolje tako dolgo spati, da ni treba iti na sestanek.

.....

Denar - denar

- Otroci so največji luksuz. Laže je kupiti mercedes, kot zrediti otroka. Moj sorodnik ima 3 otroke in nima sredstev za prekritje strehe.
- Kaj je ne bi mogel prekriti, Saj ima 3 mercedese.
- Kaj se norčuješ?
- Saj si rekla, da so otroci dražji od mercedesov.

.....

Bohinjka

25 let združenja šoferjev in avtomehanikov Bled-Jesenice

7. oktobra letos je poteklo 25 let od ustanovitve podružnice šoferjev in avtomehanikov Jesenice. Ob dnevu šoferjev in avtomehanikov 13. juliju so proslavili ta pomemben dogodek. Ker med organizatorje proslave in člane združenja spada tudi ime Gozdnega gospodarstva Bled, je prav, da v tem članku podrobneje predstavim združenje od njegovega nastanka do danes.

Leta 1953 so Jože Kuralt, Marjan Jensterle in Rudi Naglič dali pobudo za ustanovitev organizacije, ki bi združevala šoferje in avtomehanike, jih vzgajala, skrbela za njihove življenjske pogoje, pomagala v preventivni prometni dejavnosti in preko svojih članov skrbela za kvaliteten vzpon avtomobilskega prometa.

Začetek je bil kaj obetaven, saj se je na ustanovnem občnem zboru zbralo 52 šoferjev in avtomehanikov, ki so čutili potrebo po organiziranju.

Združenje, ki se je takrat imenovalo še podružnica, je bilo organsko vključeno v združenje šoferjev in avtomehanikov Ljudske republike Slovenije, ki je bilo ustanovljeno komaj dve leti prej. Po ustanovitvi zveze šoferjev in avtomehanikov Jugoslavije leta 1958 pa se je podružnica vključila v široko družbo vseh jugoslovanskih šoferjev.

Podružnica je začela takoj aktivno delovati na področju prometne vzgoje v jeseniški in radovljiški občini. In članstvo je raslo. Danes se lahko pohvalimo, da združujemo že okoli 300 članov, ki po svoji strukturi predstavljajo večinoma samo poklicne šoferje in avtomehanike. Mirno pa lahko priznamo, da bo pri vključevanju poklicnih šoferjev in avtomehanikov v njihovo organizacijo potrebno storiti še marsikaj, saj je mnogo še nečlanov, morda tudi zaradi

naše premajhne aktivnosti.

Vzporedno z porastom članstva se je večala tudi dejavnost združenja. Poleg prvotnih nalog je potreba po novih voznikih zahtevala tudi usposabljanje novih kadrov. Tako je združenje začelo že zelo zgodaj organizirati tečaje in šole za voznike. Danes se lahko pohvalimo, da lahko v okviru našega združenja vsak državljan pridobi katero koli vozniško dovoljenje, saj usposabljam tako kmetovalce za upravljanje kmetijskega traktorja, mladino za vožnjo in predvsem poznavanje prometnih pravil za kolo z motorjem (moped), kandidate za voznike osebnih avtomobilov in v okviru šole za odrasle kandidate, ki poleg C, D in E kategorije želijo pridobiti tudi ustrezno strokovno usposobljenost (kvalifikacijo).

Tako teče šola za odrasle že od leta 1971; v njej si je že precej kandidatov pridobilo potrebno znanje in danes uspešno opravljajo svoj poklic. Za pridobitev kvalifikacije vlada vsako leto veliko zanimanje. Morda je značilno prav letošnje, ko smo od 80 kandidatov oblikovali samo en razred s 35 kandidati. Z Jesenic se je šola preselila na Bled. Letošnja novost je tudi v tem, da si kandidati, ki nimajo končane osemletke, pridobijo to izobrazbo hkrati s kvalifikacijo.

Seveda se srečujemo tudi s težavami. Če bi jih ne bilo, potem tudi ne bi bilo napredka, ki je vedno povezan s težavami. Največji problem so kandidati za vse kategorije; vedno imamo premalo vozil in inštruktorjev za poučevanje, da bi lahko vsem kandidatom takoj ustregli. Tako imamo trenutno samo enega fič-ka, drugega čakamo, tovarnjak in priklopnik in nekaj inštruktorjev, ki poučujejo na svojih vozilih. Upamo, da se bo v kratkem taka situacija popravila. Dokaj dolge vrste za izpit ne bodo več

**Darujte kri —
rešujete življenja!**
**Le kri lahko
nadomesti kri!**

tisti zalogaj, ki nam je obležal v želodcu. Takole doživljamo torej naših 25 let. Prepričani smo, da se bo v naslednjih 25 letih vse spreminjalo ravno tako hitro in da bomo z dobro organizacijo in sodelovanjem vseh šoferjev lahko obdržali dobro ime združenja šoferjev in avtomehanihov Bled - Jesenice.

Naj se ob tej priložnosti prisrčno zahvalimo tudi kolektivu GG Bled za poklonjeni spominski trak na prapor združenja ob 25-letnici in tov. direktorju, ki se je z veseljem odzval našemu povabilu in v imenu kolektiva pripel trak.

Černe Franc

Sneg je prinesel nove težave pri prevozu delavcev na delovišča
Pokljake

Foto GG

Kusterlova trnjeva pot v času vojne

V začetku oktobra letos se je poslovil od nas skladiščni delavec tov. KUSTERLE Adolf iz Bače pri Podbrdu. Pri nas je bil zaposlen 21 let. Zaradi padca s strehe, katero je doma popravljal, je utrpel trajne posledice na glavi in je bil zato upokojen.

Bil je skromen, pošten in dober delavec. Šele ob slovesu mijje zaupal težek odlomek svojega življenja v času vojne.

10/9-1942 je vstopil v italijansko vojsko. Ker mu Italijani kot Slovencu niso zaupali, da bi ga poslali na bojišče, je bil dodeljen v specialni slovenski delavski bataljon.

Ko so Nemci zasedli Italijo, je bil v Asto Piemonte. Nemci so ukazali, da gre bataljon, v katerem je bil tov. Kusterle, v Grčijo. Razporejeni vojaki - Slovenci so iz protesta vrgli slike in ostale predmete po tleh. Stavka je uspela in jim takrat ni bilo treba iti v Grčijo. Za kazen so morali iti kasneje sredi noči na dolgo pot. Natrpali so jih v živinske vagone in jih odpeljali v spremstvu fašistov v Grčijo, kjer so ostali do razpada Italije kot delavska "kompanija". Potem so se borili proti Nemcem. V Albaniji so jih Nemci zajeli. Odpeljali so jih na letališče. Kdor je hotel, je lahko

vstopil v nemško vojsko, vendar tovariš Kusterle ni šel in nikdar ne bi vstopil v njihove vrste. To je tov. Kusterle posebej poudaril.

Razjarjeni Nemci so z uporniki zelo grdo ravnali. V njihovem spremstvu so morali iti peš iz Albanije v Atene. Hodili so teden dni.

V Atenah so jih nagnali v živinske vagone za transport. Vozili so se mesec dni in niso vedeli, kam jih peljejo. Ta vožnja je bila grozna. Le redkokdaj so dobili hrano ali pijačo, zato so številni ujetniki umrli. Štiri dni in štiri noči niso dobili niti grizljaja, niti kaplje vode.

Znašli so se v Rusiji v ujetništvu. Tam so Nemci zelo grdo ravnali z njimi. Zaradi lakote in žeje so jih napadale razne bolezni. Tovariš Kusterle je dobil pljučnico in je bil prepričan, da bo umrl.

Ko se je tam odprlo bojišče, so jih Nemci zopet gnali nazaj na Poljsko. Če je na poti kdo obnemogel, so ga ustrelili. Ta hoja je bila grozotna. S poslednjimi močmi so se vsi prestradani trudili, da ne bi obnemogli, vendar so številni ujetniki za vedno obležali na poti.

Na Poljskem jih je zajela poljska osvobodilna vojska in jih re-

šila trpljenja. Vsakega ujetnika je dodelila k drugi hiši. Ostali so tri dni. Pred njihovimi hišami so se najprej umili, potem pa so si opomogli ob zadostni hrani.

Od tam so šli nazaj v Minsk, kjer je bilo zbirališče za taborišča. Tovariš Kusterle je bil dodeljen v Tambovške v Sibirijo kjer je ostal kot ujetnik celo zimo. Bilo je 40° mraza, vendar je bilo v taborišču toplo. Tudi s hrano so bili bolj oskrbljeni.

Nepopisno so bili veseli, ko so zvedeli, da gredo domov. Rusi so jih v redu spremljali do jugoslovanske meje. Prispeli so v Mursko Soboto.

Slovenci so jih lepo sprejeli. Bilo jim je dobro. Po 15 dneh je prejel vsak ujetnik karto za prosto vožnjo in nakaznico za brezplačno hrano pri RK. Domov je prispel 15/12-1945.

K izpovedi je pripomnil: "O vsem ostalem ni da bi govoril".

V imenu kolektiva TOZD gozdarstvo Bohinj se tovarišu Kusterlu zahvaljujem za njegov pomemben prispevek k svobodi, katero naj mirno in dobro uživa v zasluženem pokoju.

Pretnar Rozka

poslovil se je

Po 18 letih zaposlitve pri nas se je tov. ZUPANC Jože, revirni vodja revirja Zgornja dolina odločil za drugo delo.

V naši sredi je bil zelo priljubljen. Njegov revir je bil najvišji, saj so gozdovi Zgornje doline v glavnem zaprti.

Znal si je pridobiti kmete in lastnike gozdov.

Želimo, da pri novem podjetju najde vse, kar je morda v Bohinju pogrešal. Zahvaljujemo se mu za dolgoletno sodelovanje.

KOLEKTIV TOZD GOZDARSTVO
BOHINJ

Strah pred motorko je premagala tudi delavka pri negi gozdov v TOZD gozdarstvo Radovljica

Foto GG

V SPOMIN

Naš dolgoletni sodelavec tovariš ZUPANC Franc se je na poti iz vasi proti domu smrtno ponesrečil. Na njegovi zadnji poti smo ga spremili v mesecu oktobru na bistriško pokopališče.

Vse svoje življenje je bil zaposlen v gozdarstvu, v glavnem pri TOZD Radovljica, v zadnjih letih pa pri TOZD Gozdarstvo Bohinj. Bil je tudi lovec.

Lepo si je uredil dom, vendar mu ni bilo dano, da bi užival sadove svojega dela.

KOLEKTIV TOZD GOZDARSTVO
BOHINJ

ŠPORT

Občinsko sindikalno prvenstvo v avto-rallyju, namiznem tenisu, odbojki in kegljanju

Naše glasilo "Preseki" že dalj časa ni izšlo, zato so ostali neobjavljeni rezultati kar s štirih občinskih tekmovanj od septembra dalje.

Na avto-rallyju, ki je tokrat potekal od Jesenic do Crikvenice, je sodelovalo v konkurenci preko

100 ekip, med njimi tudi sedem iz naše delovne organizacije. V

tej močni konkurenci so se naši predstavniki dobro uvrstili.

Moški posamezno

1. Hegedič-Čučnik	Elan Begunje	151
2. Gale-Hrovat	Elan Begunje	153
3. Kelih-Okič	Veriga Lesce	174
4. Rožič-Kobal	GG Bled	178
7. Kržišnik-Jamar	GG Bled	198
9. Pogačar-Kavčič	GG Bled	205
11. Donaval-Kobal	GG Bled	217
24. Ambrožič-Ambrožič	GG Bled	303
29. Bizjak-Soklič	GG Bled	353
33. Sodja-Cerkovnik	GG Bled	383

Nastopilo je 71 moških in 24 ženskih ekip.

Vrstni red ekip:

1. Elan Begunje	102 točk
2. Vezanine Bled	75 točk
3. Veriga Lesce	35 točk
4. GG Bled	32 točk

V Radovljici je bilo 14/10-1978 sindikalno prvenstvo radovljiške občine v namiznem tenisu, ki se ga je udeležilo 5 članov naše delovne organizacije, ki so tekmovali v treh starostnih razredih. Najboljši rezultat je dosegel Kunstelj Štefan, ki je v svoji skupini zasedel drugo mesto.

Rezultati:

moški do 27 let:

1. Vida Srečo	Almira
2. Misir Milan	HTP Bled

3. Kralj Janez	Iskra Otoče
35. Koren Alojz	GG Bled
39. Kunčič Franci	GG Bled

Nastopilo 42 tekmovalcev.

moški 27 - 40 let:

1. Eržen Lado	Iskra Otoče
2. Kunstelj Štefan	GG Bled
3. Urh Jože	Elan Begunje
23. Kavčič Milan	GG Bled
37. Soklič Darko	GG Bled

Nastopilo 44 tekmovalcev.

Ekipno:

1. Elan Begunje	138 točk
2. Veriga Lesce	83 točk
3. LIP Bled	76 točk
7. - 8. GG Bled	20 točk

Teden dni za prvenstvom v namiznem tenisu je bilo v Radov-

ljici občinsko sindikalno prvenstvo v odbojki. Pri moških je sodelovalo 15 ekip, pri ženskah pa 10. Tekmovanje je bilo dokaj naporno, saj so se zadnje tekme končale šele ob 23. uri, zato bodo verjetno organizatorji tekmovanja v prihodnje morali razmišljati o drugačnem sistemu tekmovanja.

Rezultati ženske:

1. Upr. org. SO Radovljica
2. Vezanine Bled
3. Bolnica Begunje
6. GG Bled (Lončnar, Rozman, Černe, Lotrič, Lah, Ravnik)

Rezultati moški:

1. Plamen Kropa
2. GG Bled (Zorec, Torkar, Kapus, Vidic, Silič, Mlekuž, Smukavec, Toman, Košir, Šolar)
3. Veriga Lesce I.

Na kegljišču hotela Grajski dvor v Radovljici je bilo od 12/11 do 28/11 občinsko sindikalno prvenstvo v kegljanju, na katerem je sodelovala 54-članska ekipa naše DO. Tekmovalci so bili razdeljeni v dva starostna razreda. Najvidnejše uvrstitve sta v razredu nad 40 let dosegla Kobal Vinko, ki je zasedel peto mesto in Urbanc Jože s šestim mestom.

Ekipa naših šestih najboljših kegljačev pa je bila le za en podrti kegelj prekratka, da bi zasedla tretje mesto. V skupni uvrstitvi, računajoč vse nastopajoče, pa smo dosegli peto mesto.

Rezultati posameznio:

Moški:

1. Kobal Vinko	217
2. Urbanc Jože	215
3. Torkar Miha	212
4. Zalokar Slavko	207
5. Ambrožič Rajko	203
6. Arh Janez	199
7. Kobal Drago	195
8. Černigoj Cveto	185
9. Kunstelj Štefan	184
10.-11. Kraigher Metod	180
10.-11. Jakun Janez	180

Ženske:

1. Lotrič Boža	140
2. Donaval Majda	126
3. Kos Liljana	98
4. Goričnik Marija	94
5. Pretnar Jelka	86

Rezultati ekipno:

1. TOZD gozdno gradbeništvo	949
2. TOZD gozdarstvo Pokljuka	925
3. TOZD gozdarstvo Bohinj	900
4. DS skupne službe	897
5. TOZD avtoprevozništvo	892
6. TOZD gozdarstvo Radovljica	722

Š. Z.

VPRAŠANJE ZA PRESEKE

V GLAS-u Gorenjske je bila za dan republike tudi čestitka Gozdnega gospodarstva Bled.

Vprašanje: Zakaj v besedilu ni tudi TOZD gozdarstvo Radovljica?

Taka častitka je bila objavljena tudi za prvomajske praznike.

Podlogar Jože

ODGOVOR:

Resnično smo površni, ker nismo opazili pomanjkljivosti v čestitki. Prosili bomo tiskarno, naj zamenja kliše, na katerem je v celotnem naslovu kar pri TOZD gradbeništvo pripisano Radovljica.

PRVENSTVO GG BLED V MALEM NOGOMETU

V nedeljo, 22/10-1978 je bilo na nogometnem igrišču v Bohinjski Bistrici prvo prvenstvo GG Bled v malem nogometu. Razveseljivo je dejstvo, da se je za prvenstvo prijavilo 7 ekip, to je iz vseh naših TOZD in DSSS, vendar je zaradi objektivnih težav ekipa DSSS v zadnjem trenutku morala nastop odpovedati. Kljub temu lahko ugotovimo, da je nogomet

v DO priljubljen šport, saj je na tekmovanju aktivno sodelovala približno desetina članov kolektiva. Ekipa so bile po kvaliteti dokaj izenačene, saj je do odločitve kar na treh tekmah prišlo šele po streljanju sedemmetrovk. V dveh predtekmovanih skupinah sta zmagali ekipi TOZD gradbeništvo in TOZD gozdarstvo Jesenice, ki sta se v finalu pomerili za prvo mesto. V rednem času se je tekma končala neodločeno, v Streljanju z bele točke

Moštvo malega nogometa TOZD G. Gradbeništvo po zmagi

Foto Šolar

pa so bili boljši gradbeniki, ki so zmagali s 5 : 4.

Za tretje in četrto mesto sta se pomerili ekipi TOZD gozdarstvo Bohinj, ki je imela največ navijačev in najstarejša, vendar borbena ekipa TOZD gozdarstvo Pokljuka, ki je zmagala z rezultatom 3 : 1.

Rezultati in končni vrstni red:

Skupina A

Gradbena : Bohinj	0 : 0
Bohinj : Avtopark	4 : 2
Gradbena : Avtopark	11 : 2

Skupina B

Jesenice : Pokljuka	4 : 1
Jesenice : Radovljica	1 : 0
Pokljuka : Radovljica	1 : 1

Tekma za I. mesto TOZD gozdno gradbeništvo : TOZD gozdarstvo Jesenice 5 : 4. Tekma za III. mesto TOZD gozdarstvo Bohinj : TOZD gozdarstvo Pokljuka 1 : 3.

1. TOZD gozdno gradbeništvo
2. TOZD gozdarstvo Jesenice
3. TOZD gozdarstvo Pokljuka
4. TOZD gozdarstvo Bohinj
5. TOZD gozdno avtoprevozni - štvo
6. TOZD gozdarstvo Radovljica

Prvouvrščena ekipa je prejela pokal v trajno last, vse ostale ekipe pa so dobile diplome, ki jim jih je podelil predsednik KOOS GG Bled tov. Jere.

Ker se je med člani kolektiva pokazalo veliko zanimanje za mali nogomet, upam, da bom s podobnim tekmovanjem nadaljevali tudi v bodoče, saj se na ta način lahko v rekreacijo vključijo kar najširši krog sodelavcev.

Rad bi se še zahvalil vsem kolegom, predvsem tov. Mlekužu, ki so pomagali pri pripravi igrišča in izvedbi tekmovanja.

Š. Ž.

redna letna zbirka prešernove družbe

Člani-naročniki bodo letos prejeli naslednji knjižni dar:

PREŠERNOV KOLEDAR 1979 bo kot osrednja knjiga zbirke letos še posebno zanimiv. V njem bodo poleg proze in poezije sodobnih slovenskih avtorjev tudi razprave o dogajanjih po I. svetovni vojni, pa prispevek o novem mednarodnem ekonomskem sistemu, o pojavu evrokomunizma, zapis o starih slovenskih mestih, informativno bogat zapis pred olimpiado leta 1980 v Moskvi, pa še vrsta drobnih zanimivosti in informacij. Knjigo velikega formata bodo krasile barvne reprodukcije slik znamenitega impresionista Matije Jame, obsegala pa bo okrog 200 strani.

Boris Režek: **CESTA NA MEJO**, roman - Sočno in živo napisana pripoved o koroških gruntarjih, njihovih hlapcih, deklah in dni-narjih, ki oblikujejo in malčijo ljudi, tragična podoba razmer v predvojnem času, v kateri pa ob koncu le zaslutimo obljubo za človeško boljše dni.

Miško Kranjec: **ČARNI NASMEH**, dve povesti - Ob 70-letnici našega velikega pisatelja smo v zbirko uvrstili dvoje njegovih pripovednih biserov: "Čarni nasmeh" in "Pot med blažene". Obe lirsko otožni povesti bosta nedvomno ganili srce vsakega od bralcev.

Miran Ogrin: **VZHODNI VETER**, potopis - Naš znani popotnik je podnaslovil svojo pripoved: od Urala do Kitajske in do arabskih pustinj, v njegovih zapisih pa zaživi pred nami tisti svet, ki je od nekdaj buril domišljijo Evropejcev in ki nas še danes privlači s svojo tako drugačno, bogato raznolikostjo, skrivnostmi, posebnostmi in lepotami.

Draga Černelč, s sodelavci: **ALERGIJA**, zdravstveni priročnik - O alergiji, njenih vzrokih posledicah in še zlasti o načinih zdravljenja vemo vse premalo, zato bo knjiga gotovo dobrodošla marsikomu in ne samo bolnikom.

Člani, ki so poravnali naročnino do 30. junija letos, bodo prejeli še nagradno knjigo:

Alan White: **PODNEBJE UPORA**, roman - Delo obravnava značilen primer nastanka in delovanja vlemestne gverile na vročih tleh Ria de Janeira. Prodorno in pisateljsko slikovito opisuje razmere v senci kapitalistične strahove, kakršna je značilna za mnoge dežele Južne Amerike in vzroke, ki privedejo osrednje junake zgodbe do oboroženega upora z njegovimi tragičnimi posledicami.

Omenjeno knjigo lahko prejmejo tudi tisti naročniki, ki so se naročili na zbirko po 30. juniju, le da bodo morali ti doplačati zanjo 50 dinarjev (broširana) oziroma 65 dinarjev (vezana).

Vse knjige bodo člani-naročniki prejeli v drugi polovici novembra.

Sekača, ki je bil na tekmovanjih gozdnih delavcev pri podiranju dreves neprekosljiv, je vprašal novinar, kje se je naučil tako dobro podirati drevesa. Sekač mu je odgovoril: "V Sahari". Novinar začudeno doda: "Kako? saj tam ni gozdov". - "Ja, sedaj", mu jo zabrusi sekač.

I. S.

Glasilo "PRESEKI" ureja uredniški odbor organizacije združenega dela GG Bled, Ljubljanska cesta 19.

Odgovorni urednik Ivan Veber, tiska Delavska univerza "Tomo Brejc" Kranj v 500 izvodih.